

ЗВІТ Наукової бібліотеки

2023

Зміст:

1. Загальні відомості

- Місія, мета, цінності та завдання
- Структура бібліотеки
- Кадри
- Виробничі площі. Технічне забезпечення
- Фінансування.

2. Апаратне та програмне забезпечення бібліотечно-інформаційних процесів.

3. Формування і організація бібліотечно-інформаційних ресурсів:

- Комплектування та облік ресурсів;
- Робота з книжковим фондом;
- Робота з цифровим контентом .

4. Опрацювання бібліотечно-інформаційних ресурсів

- Каталогізація
- Довідково-бібліографічного апарату

5. Сервіси для користувачів

- Користувачі, відвідування та книговидача
- Сервіси.
- Підтримка освіти та досліджень
- Комунікація. Заходи

6. Наукова робота

7. Науково-методична робота

- Управління кадрами.
- Підвищення кваліфікації
- Міжбібліотечна співпраця

8. Господарська робота

9. Перспективи розвитку бібліотеки

Додаток 1. Культурно-мистецькі заходи. Книжкові виставки.

Перегляди літератури, презентації.

Додаток 2 Видання та публікації бібліотеки

Повномасштабна фаза російсько-української війни докорінно змінила життя суспільства та вплинула на всі сфери діяльності. Бібліотека університету, як і більшість бібліотек країни зіткнулася з викликами небезпеки та підвищеної соціальної та психологічної напруженості. Наукова бібліотека у 2023 році у часи воєнного стану залишилася відкритим місцем знань, активної дії та спілкування, зробила все можливе для повноцінного обслуговування фізичних відвідувачів, а також функціонування віртуального інформаційно-освітнього середовища. Динаміка руху сучасних суспільних процесів у напрямі цифровізації та необмеженого доступу до інформаційних ресурсів зумовила ті зміни що відбулися у діяльності бібліотек. Процеси, що відбуваються у сучасному освітньому середовищі, цифровізація освіти, сучасні потреби користувачів вимагають трансформації та оптимізації у діяльності університетської бібліотеки. Для збереження позитивної динаміки розвитку бібліотеки як суспільно-освітньої інституції ми прикладали зусилля для зміцнення ресурсного потенціалу та стимулювали реалізацію доступності якісних інформаційно-бібліотечних послуг користувачам із використанням цифрових можливостей. Увага приділялась створенню власних та використанню зовнішніх електронних інформаційних ресурсів, збереженню книжкових фондів як культурного надбання держави, допомозі навчальному процесу та підтримці наукових досліджень університету.

З огляду на воєнний стан та неналежний рівень фінансування, Наукова бібліотека впроваджує чимало змін для реалізації політики університету, спрямованої на дотримання європейських норм і стандартів освіти, підвищення якості освітніх послуг та рівня наукових досліджень. Бібліотека взаємодіє з університетською спільнотою: швидко реагує на складні виклики воєнного часу, застосовує всі можливості глобальних комунікацій для забезпечення навчальної та наукової діяльності інформацією; акумулює досвід науково-методичної діяльності у вітчизняному та зарубіжному освітньому просторі; впроваджує онлайнві технології для інформаційного забезпечення освітнього процесу, особливо в умовах дистанційного навчання; вдосконалює інформаційно-бібліотечні сервіси та продукти, оновлює цифрові пропозиції, що відповідають потребам користувачів; опікується збереженням бібліотечних фондів та електронних архівів у хмарному середовищі, користуючись пропозицією європейських компаній-партнерів (проект SUCHO ("Saving Ukrainian Cultural Heritage Online")), що надає закладам культури вебпростір для зберігання історичного надбання).

1. Загальні відомості

Наукова бібліотека УДУ імені Михайла Драгоманова є навчально-допоміжним, інформаційним, науковим, культурно-освітнім структурним підрозділом Університету, який запроваджує ефективні форми та програми бібліотечного обслуговування для всіх учасників університетської спільноти, використовуючи новітні рекомендації в організації управління. Під час війни бібліотека стала середовищем незламності та згуртованості, місцем боротьби на інформаційному фронті задля спільної Великої перемоги.

Бібліотека не тільки зберігає цифрові та аналогові знання, вона відкриває простір для навчання та дослідження, допомагає зміцнювати компетентності своїх користувачів.

Бібліотекарі кваліфіковано відповідають на запити, шукають, знаходять і надають інформацію, роблять її доступною.

Місія - формування, розвиток та збереження власних і світових інформаційних ресурсів, організація доступу до їх використання; сприяння підвищенню якості навчального процесу через задоволення інформаційних потреб; підтримка наукової, дослідницької діяльності студентів та викладачів Університету.

Візія - бібліотека є провідним науковим та освітнім осередком Університету, який динамічно розвивається; місцем для натхнення та комфортної роботи над створенням проєктів, професійного спілкування, проведення різноманітних наукових, освітньо-культурних заходів; центром підтримки освітньої та наукової діяльності працівників та студентів Університету на всіх етапах проведення дослідження; інструментом поширення наукових досягнень серед міжнародної спільноти та активної міжнародної співпраці, підвищення рейтингу Університету.

Мета - забезпечення вільного доступу для всіх категорій користувачів бібліотеки до вітчизняних та світових інформаційно-бібліотечних ресурсів з метою набуття якісної освіти, розробки новітніх теоретичних основ і моделей освітніх технологій підготовки спеціалістів та проведення наукових досліджень.

Цінності

- **Сервісність** – Бібліотека створює та розвиває комфортний простір для навчання, дослідження та роботи.
- **Якість** – Бібліотека запроваджує ефективні технології бібліотечного обслуговування та програм для своїх користувачів, використовуючи сучасні стандарти в організації управління.
- **Відкритість** – Бібліотека підтримує принципи наукової свободи та будує весь сервіс на основі відкритості та доступності.
- **Різноманітність** – Бібліотека задовольняє інформаційні потреби та запити користувачів усієї університетської громади, розбудовує свої інформаційно-бібліотечні та наукові сервіси на основі відкритості інформації, оперативності та комфортності.
- **Співробітництво** – Бібліотека співпрацює зі структурними підрозділами університету, надаючи ресурси та сервіс для підтримки наукових та дослідницьких програм, а також з бібліотеками України та зарубіжних країн.
- **Інновації** – Бібліотека вивчає та запроваджує сучасні досягнення в інформаційній галузі, які допомагають краще задовольняти запити та потреби користувачів.

Основні завдання:

- впровадження сучасних інформаційних технологій для розвитку нових інформаційно-бібліотечних та наукових сервісів;
- забезпечення інформаційних потреб університетської спільноти на принципах доступності, оперативності, комфортності при застосуванні дистанційних форм обслуговування та консультування;
- сприяння збереженню, вивченню та популяризації університетських надбань у тому числі засобами оцифрування та створення електронних архівів;
- співпраця із структурними підрозділами університету, іншими бібліотеками України у справі оптимізації та використанні спільних інформаційних ресурсів;
- участь у соціальних, культурних проєктах, що проходять в університеті, та поза його межами, працюючи на посилення іміджу навчального закладу в освітньому просторі;

- підвищення рівня обслуговування користувачів шляхом впровадження нових послуг та сервісів з урахуванням викликів пов'язаних з воєнним станом та епідеміологічними ситуаціями;

- прогнозування розвитку університетського бібліотечно-інформаційного середовища, окремих колекцій, сервісів, організація використання приміщень в умовах воєнного стану та карантинних обмежень.

Структура бібліотеки. У звітному році було оновлено та затверджено Структуру Наукової бібліотеки (Додаток до «Положення про Наукову бібліотеку Українського державного університету імені Михайла Драгоманова» затвердженого на Вченій Раді університету 27.04.2023 року).

- **Адміністрація.** Директор, заступник директора з загальних питань та зв'язків з громадськістю, заступник директора з наукової роботи, учений секретар, методист.

- **Відділ комплектування ресурсів** – здійснення комплектування, обліку, списання документів, баз даних повнотекстових документів та цифрових колекцій, книгообміну, організація доступу до міжнародних наукометричних та реферативних баз даних;

- сектор обліку та списання;

- сектор комплектування.

- **Відділ каталогізації ресурсів**– здійснення каталогізації, предметизації, наукової обробки друкованих та електронних ресурсів;

- сектор індексування ресурсів.

- **Відділ зберігання фондів** – збереження та зберігання фонду основного книгосховища та його підсобних фондів, контроль за рухом бібліотечних фондів у підрозділах, здійснення переобліків фонду в усіх підрозділах бібліотеки;

- **Відділ рідкісних та цінних видань** – організація, збереження та опрацювання фонду рідкісних та цінних видань, створення цифрових колекцій;

- сектор опрацювання рідкісних видань.

- **Відділ інформаційно-бібліографічної роботи** – створення та управління бібліографічними ресурсами на паперових та електронних носіях, створення бібліографічних покажчиків та біобібліографічних покажчиків. Довідково-бібліографічне обслуговування: довідкова служба (в т.ч. віртуальна), виставки, презентації, дні інформації тощо;

- **Відділ підтримки наукових досліджень** - якісне забезпечення інформаційно-консультаційної підтримки наукових досліджень університету; адміністрування репозитарію УДУ імені Михайла Драгоманова; консультування науково-педагогічних працівників і співробітників університету щодо створення персональних профілів учених, роботи із сервісами наукометричних баз «Scopus», «Web of Science», «Google Scholar»; підтримка проекту «Академічна доброчесність» тощо.

- **Відділ інформаційно-комунікаційних технологій** – технічна підтримка роботи комп'ютерної техніки, серверів, мереж, баз даних. Програмна підтримка автоматизованої бібліотечної інформаційної системи «IRBIS-64+»; інституційного репозитарію, веб-сайту.

- **Відділи обслуговування** - організація обслуговування користувачів друкованими виданнями, електронними джерелами та надання допомоги у пошуку та отриманні інформації, консультування щодо бібліометричних та наукометричних досліджень, самоархівування наукових праць у репозитарії.

Обслуговування користувачів відбувається у 5 корпусах університету. Загальна кількість робочих місць – 650 у 11 читальних залах.

- **Відділ обслуговування головного корпусу (абонементи та читальні зали):**

- Абонемент наукової та навчальної літератури
- Міжбібліотечний абонемент
- Читальний зал №1
- Читальний зал №2 рідкісних видань та рукописів
- Зал інформаційно-пошукових систем.
- *Відділ обслуговування гуманітарного корпусу:*
 - Абонемент наукової та художньої літератури
 - Абонемент навчальної літератури (студентський абонемент)
 - Читальний зал гуманітарного профілю (з виставковим аванзалом)
 - Читальний зал іноземних видань
 - Читальний зал періодичних видань
 - Зал інформаційно-пошукових систем
- Сектор обслуговування факультету мистецтв
- *Відділ обслуговування історико-соціальних факультетів:*
 - Сектор обслуговування у читальному залі
 - абонемент історико-соціальних факультетів
 - абонемент та читальний зал факультету психології

Кадри. Станом на 01.01.2024 р. в бібліотеці працює 66 працівників. Повний робочий день працюють 57 осіб. Серед працівників бібліотеки 4 кандидати наук.

● **Освіта:**

- повна вища освіта – 52 особи, у т. ч. вища спеціальна – 16 осіб;
- базова вища освіта– 3 особи, у т. ч. базова спеціальна – 2 особи;
- початкова вища – 6 осіб, у т. ч. початкова спеціальна – 3 особи;

- повна загальна середня освіта – 5 осіб.

● **За загальним стажем роботи:**

- до 3 років – 9 осіб;
- від 3 до 9 років – 14 осіб;
- від 10 до 20 років – 16 осіб;
- понад 20 років – 27 осіб.

● У відпустці по догляду за дитиною 1 особа (Пічевська О. Я.).

● Середня зарплата по бюджету – 13129 грн. (з урахуванням премій, надбавок, системи матеріального заохочення).

Виробничі площі, технічне забезпечення. Бібліотека розташована в окремо виділених приміщеннях центрального, гуманітарного та трьох навчальних корпусів університету.

- Загальна площа – 2894,03 кв. м.;
- Для зберігання фондів – 1450,47 кв. м.;
- Для обслуговування користувачів – 1443,56 кв. м.
- Кількість абонементів - 6
- Кількість читальних залів – 11 на 618 місць.

Технічне обладнання:

- Серверів -1 фізичний (CPU Intel Xeon E5606 2.13GHz x 2/RAM 8 GB/HDD 1TB x 2) 3 віртуальних;
- Комп'ютери – 83

У тому числі: для користувачів – 38

- Кількість АРМ - 114

Кількість комп'ютерів з доступом до Інтернету - 82

- Сканерів (планшетних) - 9

- Сканерів для зчитування штрихкодів - 14

- Портативний сканер Fujitsu SV600 A3 (PA03641-B301) - 1

- Принтерів- 25

- БФП (багатофункціональні пристрої) - 1

- Копіювальні апарати -1

- Цифровий фотоапарат – 1

- екран ж/к- 2

- проектор - 2

- Використання технологій WI-FI- так.

Фінансування.

Заплановано – 600 тис. грн.

Фінансування з бюджету УДУ імені Михайла Драгоманова – 171288,96 грн.

З них використано на:

- * Придбання книг – 19789 грн.

- * Передплата періодики – 140219,96 грн.

- * Придбання бібтехніки – 9600 грн.

- * Інформаційні послуги УкрІНТЕІ – 1680 грн.

Отримано в дарунок:

- * Книжкові видання – 172544,64 грн.

2. Апаратне та програмне забезпечення бібліотечно-інформаційних процесів.

Сучасні суспільні процеси у напрямі цифровізації зумовлюють трансформацію структури та методів бібліотечної роботи, тому активне впровадження інформаційних технологій при опрацюванні та організації доступу до бібліотечно-інформаційних ресурсів актуалізують завдання конструктивного реформування діяльності університетської бібліотеки.

Забезпечення Наукової бібліотеки комп'ютерною технікою та ПЗ на задовільному рівні. Бібліотека має окремо виділений фізичний сервер (CPU Intel Xeon E5606 2.13GHz x 2 / RAM 8 GB / HDD 1TB x 2) для управління локальною бібліотечною мережею та зовнішніми ресурсами і сервісами. Проте, у зв'язку з перезавантаженням внутрішньої пам'яті (збільшення об'єму фондів повнотекстових електронних ресурсів) бібліотека потребує додаткового сервера для забезпечення повноцінного функціонування інституційного репозитарію та електронної бібліотеки університету.

Бібліотека використовує придбані ліцензовані бібліотечні програмні продукти: АБІС «IRBIS-64+» придбана безлімітна ліцензія; Microsoft Windows Server 2008 R2 академічна ліцензія; Microsoft Windows 7 академічна ліцензія; Microsoft Windows XP академічна ліцензія; Microsoft Office 2010 академічна ліцензія, а також програмні засоби відкритого типу: Ubuntu Linux Server 12 (ліцензія GNU GPL); DSpace 5.0 відкрите вільне ПЗ (ліцензія BSD); FOSS ОМЕКА (вільне програмне забезпечення на основі системи керування вмістом з відкритим кодом для адміністрування електронних колекцій).

Програмне забезпечення, на якому базується вебсайт бібліотеки (<http://lib.npu.edu.ua/>) є відкритою системою (CMS Joomla 3), що дозволяє легко, зручно та оперативно вносити

зміни та доповнення до інформативної частини сайту. Адміністратором сайту є вчений секретар НБ А. О. Марієнко Саме вона виконує технічні завдання щодо оптимізації структури та наповнення вебсторінок. У вересні 2023 року було додано розділи-підказки для користувачів «Замов», «Дізнайся», «Запропонуй».

Основні технологічні процеси автоматизовано, постійно вивчаються можливості ППЗ, вдосконалюються технології роботи АРМ. Технічна підтримка АБІС, налаштування серверної та клієнтської частини здійснюється працівниками відділу інформаційно-комунікаційних технологій, який очолює О. О. Волковий. Всі організаційні аспекти підтримки, управління та розвитку АБІС спираються на рішення робочих груп та методичної ради бібліотеки.

В умовах воєнного стану у зв'язку із повномасштабним вторгненням РФ відділом інформаційно-комунікаційних технологій НБ було виконано низку завдань та проведено чимало ІТ операцій для впровадження та реалізації дистанційної роботи працівників, а також для забезпечення дистанційного обслуговування користувачів:

1. Запроваджено роботу філіалів бібліотеки та віддалених користувачів по захищених VPN-каналах за допомогою ПЗ із відкритим кодом OpenVPN.

2. Встановлення та налаштування у віддаленому режимі клієнтської частини АБІС ІРБІС64+ на домашніх комп'ютерах співробітників Наукової бібліотеки;

3. Консультація співробітників бібліотеки із питань роботи з АБІС ІРБІС64+ у віддаленому доступі;

4. Вирішення питань із системними помилками роботи інституційного репозитарію (аналіз помилок, перезапуск сервісів);

5. Інтеграція DSpace з ORCID.

6. Впорядкування резервного копіювання серверу Наукової бібліотеки;

7. Запроваджено резервне копіювання на закордонних хмарних ресурсах SUCHO, доступ до яких надав закордонний благодійний фонд.

8. Для створення та підтримки цифрових колекцій бібліотеки та університету запроваджено ПЗ із відкритим кодом Omeka. Сайт цифрових колекцій НБ УДУ імені Михайла Драгоманова працює за адресою libdc.udu.edu.ua.

9. Впровадження додаткових модулів до CMS Joomla;

10. Продовжується розробка програми для створення файлів sitemap електронного каталогу НБ з метою покращення індексації пошуковими системами;

11. Впровадження шаблонів до CMS Joomla;

12. Налаштування онлайн-сервісів бібліотеки (репозитарію та служби «Запитай бібліотекаря») на роботу із новими адресами електронної пошти;

13. Ліквідація наслідків збою електроживлення репозитарію epuii.npu.edu.ua. Відновлення інформації. Тимчасова робота на резервних ресурсах. Повернення на основний ресурс із мінімальним часом простою.

14. Доопрацювання програмного забезпечення «веб-IRBIS 64+» для організації та технічної підтримки підсистеми онлайн реєстрації читачів.

Протягом 2023 року також проводилась робота з підтримки технічного оснащення бібліотеки та локальної мережі; адміністрування баз даних електронного каталогу та електронної бібліотеки; забезпечення резервного копіювання баз даних електронного каталогу, бібліотеки та репозитарію; підтримка онлайн-сервісів для візуального контенту. Систематично проводилася профілактика обладнання відео-спостереження, автоматичних лічильників відвідувань та сигналізаційної системи бібліотеки.

3. Формування і організація бібліотечних фондів

Основні показники на 01.01.2024:

Загальний фонд бібліотеки – 1140583 примірників.

У тому числі фонд рідкісних та цінних видань - 18442 примірники.

Загальна кількість фонду електронних ресурсів становить понад 47600 назв.

Загальна кількість посилань на повнотекстові ресурси відкритого доступу – понад 154540

Інформаційно-документний ресурс бібліотеки складається з двох взаємопов'язаних і взаємодоповнюючих частин - базового документного фонду та електронного контенту навчальної та наукової інформації. Формування фонду на традиційних носіях і сьогодні залишається важливим напрямом роботи бібліотеки, навіть, з огляду на те, що темпи його поповнення уповільнились. Обумовлено це збільшенням вартості документів, ускладненням механізмів придбання літератури, необхідністю більш жорстокого відбору документів, значними обсягами їх списання а також можливостями, які надаються альтернативними електронними ресурсами.

Комплектування та облік фонду. При комплектуванні документів надається перевага репертуарному різноманіттю документів при незначній кількості примірників, а при передплаті все більше враховується можливість доступу до електронних версій періодичних видань. В цих умовах ефективним напрямком діяльності стає використання технологій моніторингу інформаційного простору Інтернет з метою доступу до безкоштовних інформаційних ресурсів, а також формування власних повнотекстових електронних баз даних.

Придбання. Поповнення фонду Наукової бібліотеки УДУ імені Михайла Драгоманова здійснюється з різних джерел. У зв'язку з повномасштабним вторгненням РФ та дестабілізацією економічного стану в нашій країні, пріоритетним є фінансування на ЗСУ, тому, протягом звітного року фонди бібліотеки за рахунок придбаної літератури практично не поповнювалися.

Для задоволення попиту користувачів бібліотеки, відділ комплектування спільно з відділом ІКТ створили на сайті розділ «Запит на докомплектування» (<https://lib.npu.edu.ua/posluhy/zapyt-na-dokomplektuvannia>), де пропонується для перегляду та замовлення нові торговельні каталоги різних видавництв. Також користувачі мають можливість запропонувати електронний ресурс для включення його до електронної бібліотеки.

При комплектуванні документів враховується наявність цифрових копій видань, можливість доступу до цифрових версій періодичних видань, електронна бібліотека поповнюється також виданнями що існують тільки в цифровій формі.

Передплата періодичних видань. У 2023 році передплата періодичних видань на 2024 рік проводилась шляхом укладання договорів з Товариством з обмеженою відповідальністю «Прес Центр» (директор Самойленко Р. С.) за звітами у сфері публічних закупівель «Prozorro»:

Всього було укладено 4 договори на передплату періодичних видань інформаційного та бібліотечного характеру. Загальна сума на передплату періодики становить – 140219,96 грн.

Дарунки. Варто зазначити, що поповнення фонду відбувається також і за рахунок переданої літератури від організацій та установ з супровідними документами, подарованих окремими особами та установами, переданих по книгообміну із інших бібліотек України, отриманих із університетської друкарні, прийнятих від читачів взамін загублених тощо.

Книгообмін. З метою поповнення літературою основного фонду бібліотека активно співпрацює з такими установами, як: Національна бібліотекою ім. Ярослава Мудрого, Національна історична бібліотека України; НБ ім. М. Максимовича НУ ім. Тараса Шевченка; ДНПБ ім. В. Сухомлинського; Наукова бібліотека Національного університету «Киево-Могилянська академія», Бібліотека Ужгородського національного університету тощо.

Передані. Певна кількість примірників книг надійшла до фонду бібліотеки від структурних підрозділів університету.

Нові надходження до фонду представлені на сайті НБ з прямими посиланнями на опис метаданих примірника. Перелік літератури систематично оновлюється.

Джерела надходження у 2023 році

№ п/п	Джерела надходження	Кількість Назв/прим.	Вартість грн.
1.	Придбані (видавництва та книготорговельні організації)	28/52	19789,00
	Передплачені (періодика отрим.)	329 прим	107312,5
	ВСЬОГО БЮДЖЕТНІ ВИТРАТИ:	28/381 прим	127101,50
4.	Заміна	341/382	65535,00
5.	Дарунки	2126/2633	172544,64
6.	Одержано від редакційних структур ВНЗ	71/155	24955,50
6.1	У т. ч. за розсилкою	70/148	24570,50
6.2	У т. ч. через склад НПУ	1/7	385,00
7.	Передані видавництвами	20/34	36101,63
8.	Книгообмін	377/409	42121,27
9.	Передані науковою частиною (неопубліковані видання)	13/13	
10.	Передані науковою частиною (автореферати)	96/96	
13.	ВСЬОГО ІНШИХ ДЖЕРЕЛ	3044/3722	341258,04
14.	Разом:	3072/4103	468359,54

Діаграма «Джерела комплектування у 2023» показує, що значне поповнення фонду Наукової бібліотеки відбувається за рахунок подарованих книг.

На «Порівняльному графіку надходжень до НБ (2014-2023 рр.)» спостерігається відчутне зменшення кількості примірників у 2021-2023 рр., що можна порівняти з тенденціями 2016-2017 рр.

При відборі видань для поповнення книжкового фонду бібліотеки перевага надається навчальній та науковій літературі відповідно до професійного спрямування факультетів та навчальних дисциплін.

Звичайно, надавалась перевага виданням, надрукованим державною мовою. У 2023 році до фонду бібліотеки надійшло 3165 примірників, виданих державною мовою, іноземними мовами – 962 примірники.

Протягом 2023 рік за цільовим призначенням до фонду бібліотеки надійшло: наукової літератури – 1800 примірників, навчальної літератури – 1798 примірників та 529 літературно-художніх видань.

За галузями знань кількість примірників нових надходжень розподілена так (за книгою сумарного обліку):

- Суспільно-політичні науки – 1113 прим.
- Психолого-педагогічні науки – 1108 прим.
- Природничі, прикладні науки та географія – 286 прим.
- Мистецтво і спорт - 157 прим.
- Філологічні науки - 1002 прим.
- Історичні науки – 466 прим.

Облік фонду. Зберігання облікових документів. Вся література, що надійшла до бібліотеки у 2023 році оформлялась путівками (192 путівки внесено до електронної КСО та до БД комплектування (БД СМРЛ). До фонду бібліотеки надійшло 4127 примірників.

Вибуття документів з фонду. У зв'язку з реорганізацією та оновленням документації в підрозділах Університету в 2023 році діяльність складу Комісії зі списання літератури з фондів НБ була тимчасово призупинена. Тому протягом звітнього року працівники відділу книгозберігання під керівництвом Вовченко Н.А. та завідувачі відділів обслуговування (Задорожна С.О., Гуськова О.В.) активно проводили лише підготовчу роботу до списання примірників з фонду:

Відбір документів на вибуття з фонду здійснювався з таких причин: морально або науково застарілі, зношені (фізично), дефектні, пошкоджені, непрофільні, дублетні, втрачені користувачами або абонентом міжбібліотечного абонементу, відсутні, що виявлені під час передачі або планової перевірки фонду.

Бібліотечні ресурси, як складова інформаційних ресурсів держави, потребують особливої уваги, а також розвитку і захисту, зокрема і від поширення ворожих інформаційних впливів. З 2022 року робота з бібліотечними фондами проводиться відповідно до *Рекомендацій Міністерства культури та інформаційної політики України* щодо актуалізації бібліотечних фондів у зв'язку зі збройною агресією російської федерації проти України (<https://mkip.gov.ua/files/pdf/rekomendacii.pdf>). До процесу відбору російськомовної літератури на списання було залучено провідних спеціалістів професорсько-викладацького складу УДУ. Відбір примірників відбувається виважено, з урахуванням індивідуального підходу до кожного документа, який зберігається у фонді.

Рух бібліотечного фонду у 2023 році

	Фонд на 01.01.2023	Надійшло	Вибуло	Фонд на 01.01.2024
За галузями знань				
0,1,2,3 Загальний та інші розділи (Суспільно-політичні науки)	137746	1113	0	138859
159, 37 Психолого-педагогічні науки	766820	1108	0	767928
5, 6, 91 Природничі і прикладні науки. Географія	101186	286	0	101472
7 Мистецтво, спорт	13338	157	0	13495
8 (4, 8, И, Р, У) Філологічні науки	94373	1002	0	95375

9 Історичні науки	22993	466	0	23459
Всього	1136456	4127	0	1140583
за видами				
Книг і брошур	953168	3423	0	956591
У т. ч.				
Рідкісних та цінних документів	52	8	0	60
Ноти, карти	127	15	0	142
Періодичних видань	169909	651	0	170560
У т. ч.				
журналів - примірників	169049	622	0	169671
газет – річних комплектів	860	29	0	889
Непаперові носії (електронних, магнітних носіїв із записом)	1871	15	0	1886
Неопублікованих документів (дисертації, препринти)	5031	14	0	5045
Мережних локальні ресурси	6477	24	0	6501
Всього	1136456	4127	0	1140583
За мовами				
державною мовою	422396	3165	0	425561
іноземними мовами	714060	962	0	715022
у т. ч. російською мовою	684497	392	0	684889
Всього	1136456	4127	0	1140583
За цільовим призначенням				
наукових видань	553345	1800	0	555145
навчальних видань	487303	723	0	488026
в т.ч. електронних підручників				
літературно-художніх видань	95341	529	0	95870
Інших видань	467	1075	0	1542
Всього:	1136456	4127	0	1140583

Робота з книжковим фондом. Найбільша частина фонду зберігається безпосередньо у приміщеннях відділу зберігання фондів Наукової бібліотеки – понад 400000 примірників. Основними напрямками діяльності відділу є організація, раціональне розміщення,

зберігання, реставрація та консервація фондів з метою найбільш повного задоволення запитів читачів та користувачів; а також систематичне вивчення та аналіз використання фондів, перерозподіл документів, які не використовуються або є непрофільними тощо.

Підсобні фонди знаходяться у всіх відділах обслуговування. Так, відділ обслуговування гуманітарних факультетів нараховує близько 284180 примірників, відділ обслуговування

історико-соціальних факультетів – 82013 примірників, абонемент наукової та навчальної літератури головного корпусу – понад 50600 примірників, сектор обслуговування факультету мистецтв – 65193 документи тощо. Характер і специфіка літератури фондів відділів залежить від дисциплін, які викладаються на відповідних факультетах.

Варто зазначити, що протягом звітного року було створено робочу групу працівників під керівництвом завідувача відділу обслуговування гуманітарних факультетів Задорожної С.О. та розпочато роботу із упорядкування фондів сектора обслуговування факультету мистецтв.

Працівники бібліотеки дбають про естетичний вигляд документних фондів. З метою створення оптимальних умов для вільного доступу до інформації та змогу швидко зорієнтуватися у великих масивах документів бібліотекарі оформлюють видання кольоровими сиглами, здійснюють переміщення фондів і розробляють наочні схеми та алгоритми для пошуку потрібної літератури. З метою збереження книжкових фондів від надмірної вологи, наслідком якої є грибок і пліснява на виданнях, у підвальних приміщеннях бібліотеки використовуються осушувачі для повітря марки Ballu BDA-25L.

Фонд рідкісних видань. Окрема увага приділяється фонду рідкісних видань Наукової бібліотеки, яким опікується завідувач відділу Махиня Л.С. та завідувач сектора Торлін І.Г., хоча рідкісні та цінні видання зберігаються також у підсобних фондах відділів обслуговування.

На 01.01.2024 р. фонд нараховує близько **18442** видання, надрукованих з 1777 по 1945 рік включно, 1081 примірників рідкісних періодичних видань/журналів (кирилицею та латиницею).

Найбільшу цінність становлять 3307 видань дореволюційного періоду, найстаріше з яких - «Краткая летопись Малыя России с 1506 по 1776 год» 1777 року видання. Найбільшу кількість видань цього періоду складає література з історії та критики літератури, твори художньої літератури, історії та фізики.

Вагому частину фонду складають 8700 рідкісних видань 1918-1945 рр., здебільшого з історії та критики літератури, педагогіки, фізики, твори художньої літератури.

Навіть під час воєнного стану, користувачів бібліотеки продовжують цікавитися виданнями з фонду: протягом року було виконано близько 230 замовлень на рідкісну літературу. Популяризації фонду сприяють в першу чергу віртуальні та традиційні виставки рідкісних видань різної тематики, що викликають захоплення у читачів бібліотеки.

Фонд рідкісних та цінних видань відображений у електронному каталозі НБ. Працівники відділу активно працюють над розкриттям змісту періодичних видань та збірників.

Протягом 2023 року основна діяльність відділу була пов'язана з науковим формуванням, використанням та збереженням фонду рідкісних видань до 1945 року включно, редагуванням й доповненням існуючих бібліографічних записів з фіксацією провенієнцій на примірниках видань, промоції видань фонду серед користувачів тощо. Протягом звітнього року завідувач сектора величезну увагу приділив пошуку та виготовленню цифрових копій рідкісних та цінних примірників: було створено близько 500 посилань на унікальні ресурси відкритого доступу.

Вивчення фонду та переобліки. Переобліки фондів бібліотеки традиційно проводяться для обліку і контролю в основному книгосховищі та у структурних підрозділах бібліотеки. У 2023 році керівництвом бібліотеки та завідувачем відділу книгозберігання було переглянуто технологію проведення переобліків фонду. Наразі активним є процес створення відповідної організаційно-технологічної документації щодо переобліків документів з фонду. Тому протягом звітнього року було перевірено близько 13200 примірників із запланованих 1001938 прим. Недостачу не виявлено.

Переобліки фондів 2023

Дата	Назва відділу, кабінету	Обсяг фонду	Недостача	Відповідальний за фонд	Відповідальний за переоблік
14.11.23	Відділ зберігання фондів (видання, що знаходяться в кабінеті географії)	12		Вовченко Н.А.	Вовченко Н.А.
22.11.23	Відділ рідкісних видань (РВ у сейфі Фонду особливого зберігання)	50		Махиня Л. С.	Махиня Л. С. Березна Т. І. Козубенко О. О.
22.11.23	Відділ рідкісних видань (РВ у ч/з № 1 на виставці «М. П. Драгоманов»)	29		Махиня Л. С.	Махиня Л. С. Давидова Н. В. Березна Т. І. Козубенко О. О.
22.11.23	Відділ рідкісних видань (РВ у музеї історії НПУ)	10		Махиня Л. С.	Махиня Л. С. Заїнчківська І. П. Березна Т. І. Козубенко О. О.
07.12.23	Відділ рідкісних видань (рідк. період. вид.: журнали до 1945 р. вид.)	1082 + 1 дод.		Махиня Л. С.	Махиня Л. С. Березна Т. І. Козубенко О. О.
07.12.23	Відділ рідкісних видань (РВ до 1917 р. у Фонду особливого зберігання)	3307		Махиня Л. С.	Махиня Л. С. Березна Т. І. Козубенко О. О.
07.12.23	Відділ рідкісних видань (РВ 1918-1945 рр.)	8700		Махиня Л. С.	Махиня Л. С. Березна Т. І. Козубенко О. О.
22.12.23	Відділ зберігання фондів (видання, що зберігаються в музеї)	10		Вовченко Н.А.	Вовченко Н.А.
	Всього: 13200 прим.				

Обмінно-резервний фонд. Завдяки заступнику директора Березній Т.І. і завідувачу сектором обліку та списання Козубенко О.О. протягом звітного року було значно активізовано процес книгообміну і налагодження контактів з іншими бібліотеками України та світу. Відповідно до нормативної документації з функціонування «Обмінно-резервного фонду НБ» виводиться з бюджетного підпорядкування основного фонду. Ведеться систематичний обмін книгами з ОРФ з іншими бібліотеками. Протягом звітного року, з фонду НБ іншими бібліотеками для поповнення своїх фондів було відібрано 1452 примірники.

На 01.01.2024 р обмінний фонд бібліотеки становить 4001 примірник за Сумарною книгою обліку. Кількісний склад ОРФ відображено в окремій базі даних ОФ «Обмінний фонд» (АБІС «IRBIS»).

Робота з цифровим контентом. Університетський бібліотечний простір у період воєнного стану пристосовується до потреб користувачів для задоволення їх інформаційних потреб особливо у режимі віддаленого доступу. Ефективним напрямком діяльності НБ все більше стає використання технологій моніторингу інформаційного простору Інтернет з метою пошуку доступу до безкоштовних інформаційних ресурсів. Забезпеченість читачів бібліотеки оцінюється можливістю використання сукупного електронного ресурсу, який значно перевищує власні бібліотечно-інформаційні ресурси.

Доступ до провідних міжнародних баз даних. В умовах війни багато українських науковців були позбавлені доступу до робочих місць та інструментів проведення досліджень. Міжнародна наукова спільнота рішуче засуджує російську військову агресію та надає українським дослідникам можливості віддаленого користування передплаченими базами даних наукової інформації, а також відкриває вільний доступ до нових інформаційних ресурсів.

У відповідь на офіційне звернення МОН України у липні 2023 року компаніями Elsevier, Clarivate Analytics та Research4Life було надано згоду на подовження термінів доступу до передплачених баз даних наукової інформації. Національну передплату на базу даних (зокрема, для всіх установ ЗВО України) було продовжено до 31 грудня 2023 р.

На допомогу науковцям під час воєнного стану в Україні від Clarivate продовжує діяти програма #STANDWITHUKRAINE для підтримки переміщених дослідників з України. Програма містить пакет цінних ресурсів Clarivate, інсайти, а також новини та контент, який допоможе підвищити авторитет, знання та розуміння України в усьому

світі:

- Доступ до Web of Science для переміщених українських дослідників, які охоплюються чинними контрактами через їхні установи і не мають доступу до індексу цитування свого звичного діапазону IP.

- Доступ до української книги на Open Access Complete на Ebook Central, ProQuest Books. ProQuest Books зібрав понад 200 назв, присвячених Україні, відкритих з необмеженим доступом через останню колекцію Open Access Complete.

- Відкриття RapidILL для українських установ на RapidILL, Ex Libris, частково Clarivate. Ex Libris пропонує всім українським бібліотекам безкоштовне користування системою міжбібліотечного абонементу RapidILL, щоб допомогти академічній спільноті в Україні.

- Висвітлення кризи в Україні та її вплив на науковий світ. Доступно усім бажаючим на Research Professional News, Ex Libris, частково Clarivate. Research Professional News надає авторитетні, незалежні від редакції новини, аналіз і коментарі, які допомагають академічним установам приймати кращі рішення.

З липня 2023 року відбулася інтеграція Web of Science з ProQuest Dissertations & Theses Global (PQDT) - найповнішою світовою колекцією повнотекстових міждисциплінарних дисертацій і дипломних робіт.

Така інтеграція не лише дозволяє науковцям отримувати миттєвий відкритий доступ до багатьох ресурсів, а й спрощує робочий процес для студентів і дослідників.

У 2023 році Компанія ProQuest оголосила про запуск ProQuest One Psychology - нового комплексного та зручного продукту, призначеного для задоволення унікальних потреб тих, хто досліджує, викладає й вивчає психологію та консультує.

ProQuest One Psychology забезпечує:

- Авторитетний багатоформатний вміст: підтримує різноманітні вимоги користувачів, від студентів до досвідчених дослідників / викладачів. Ресурс містить наукові журнали, терапевтичні відео, стенограми консультацій, книги, новини, дисертації тощо.

- Особливий користувацький досвід: вміст організовано відповідно до того, як користувачі-психологи підходять до типових завдань, дослідницьких тем і методологій. Такі функції, як перегляд і тематичні сторінки, дозволяють користувачам швидше знаходити інформацію та глибше досліджувати теми.

- Тематичні сторінки: поєднують різні типи вмісту з усього продукту в універсальний огляд теми. Існує шість груп цих сторінок, пов'язаних із загальними напрямками вивчення та дослідження: презентація питань; терапевтичні підходи; концепції дослідження; тести та вимірювання; історичні психологічні експерименти та рекомендовані теми.

Працівники бібліотеки систематично проводять онлайніві та офлайніві консультації для науковців університету щодо створення унікального профілю вченого та використання міжнародних баз даних для під час роботи з власними науковими дослідженнями.

Організація тестових доступів до провідних баз даних світу. Протягом звітного року НБ надала можливість користувачам завдяки тріал-періодам безкоштовного доступу до передплатних інформаційних ресурсів скористатись джерелами з багатьох відомих баз даних, що надало можливість проаналізувати контент колекцій та ознайомитись із інформацією про найсучасніші наукові видання та публікації.

Зокрема: - українські ЗВО та наукові установи до кінця 2023 року отримали безкоштовний доступ до повнотекстових електронних ресурсів на платформі Research4Life. Доступ надається видавцями і компаніями в межах проекту **Research4Life** за зверненням МОН України.

Українським науковцям стала доступною більшість

контенту платформи Research4Life, обсяг якого досяг 200 тис. одиниць — журналів, книг, баз даних.

Через портал Research4Life надається доступ до електронних колекції книг і журналів міжнародних видавництв **Elsevier, Springer Nature, John Wiley & Sons, Taylor & Francis, Emerald, Sage Publications, Oxford University Press, Cambridge University Press, IOP Publishing** та інші;

- до мультидисциплінарної міжнародної повнотекстової бази даних ScienceDirect; до платформи EBSCOhost – це інтерактивна довідково-бібліографічна система, яка складається з різноманітних повнотекстових та реферативних баз даних від провідних постачальників інформації.

Інформаційні ресурси мають широке тематичне охоплення: від бізнесу та гуманітарних наук до медицини та екології з можливістю налаштування віддаленого доступу; доступ до повнотекстових електронних ресурсів видавництва

ScienceDirect

Bentham Science – електронні періодичні видання та книги з різної тематики. Представники видавництва Bentham Science надали українським науковцям змогу розширити свої дослідницькі можливості та ознайомитись з освітніми ресурсами на платформі Edanz тощо.

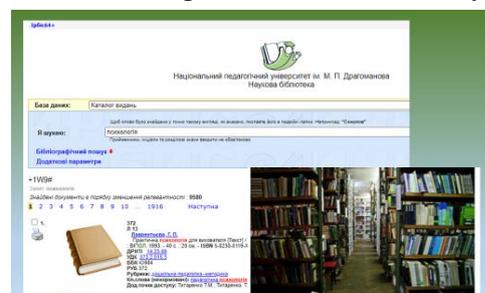
- у 2023 році також був доступ до дослідницької та навчальної платформи JSTOR. JSTOR - цифрова бібліотека, де журнали, книги, зображення та першоджерела об'єднані в єдину платформу, яка використовує новітні цифрові технології та передовий досвід у науковій діяльності тощо.

Електронний каталог та електронна бібліотека (Web-IRBIS-64+) – бази даних, що поєднують бібліографічні відомості про склад та зміст традиційних фондів бібліотеки, посилання на зовнішні електронні ресурси, повні тексти електронної бібліотеки доступні через авторизований доступ і є базовим інструментом пошуку та доступу до ресурсів та послуг бібліотеки. Бібліотека інтенсивно працює над поповненням електронної бібліотеки та електронного каталогу записами на видання попередніх років, що зберігаються у фондах бібліотеки, а також на зовнішні електронні ресурси вільного доступу.

Наявність онлайн-інформаційних ресурсів в деякій мірі впливає на статус університетської бібліотеки. Фонд повнотекстових ресурсів відіграє надзвичайно важливу роль у забезпеченні навчальної і наукової діяльності університетської спільноти.

Звичайно, у зв'язку з війною, актуальною є проблема щодо забезпечення документних потоків електронних ресурсів, створення резервних копій, пошук альтернативних джерел зберігання інформації тощо.

Протягом звітного року діяльність працівників бібліотеки була зосереджена на формуванні електронної бібліотеки повнотекстових документів різного характеру (навчальні підручники, монографії, наукові праці, збірники тощо) та ресурсів відкритого доступу.

На 01.01.2024 р. загальний фонд електронної бібліотеки (локальні мережні повнотекстові ресурси) становить – 6501 документ.

Протягом звітного року на сервері бібліотеки було розміщено близько 100 повнотекстових документів. Дозвіл на розміщення повнотекстових варіантів наукових і навчальних праць в електронній бібліотеці підтверджується підписанням договору з автором. Архів договорів веде завідувач сектора комплектування.

Електронна бібліотека (2017-2023 рр.)

Бібліотека, займаючи одне із найважливіших місць у механізмі надання освітніх послуг, постійно удосконалює та модернізує усі процеси формування та доступу до цифрових ресурсів. Протягом 2023 року працівники відділу комплектування (Довгань О., Ласенко Н.) провели масштабну роботу з перевірки актуальності вже наявних в електронному каталозі посилань на ресурси відкритого доступу та пошуку і комплектуванню затребуваних для спільноти Університету і доступних електронних ресурсів. Майже 15 тисяч посилань було вилучено через їх неактуальність (російські ресурси, неактивні посилання). На кінець звітного року електронний каталог бібліотеки містить близько 154540 посилань на авторитетні повнотекстові ресурси відкритого доступу що є значною допомогою навчальному процесу та інформаційною підтримкою досліджень науковців.

Ресурси відкритого доступу (2018-2023 рр.)

Продовжувалась робота з БД дисертацій та авторефератів. У фондах НБ зберігаються дисертації, захищені в Університеті з 1946 року. З метою надання науковій спільноті

інформації про дослідження Університету від середини ХХ століття започатковано проєкт з оцифрування авторефератів цих дисертацій та представлення електронних копій у репозитарії та Електронній бібліотеці для надання вільного доступу до них. Протягом звітного року було оцифровано близько 100 авторефератів, (понад 2045 сторінок).

Цифровий репозитарій УДУ імені Михайла Драгоманова (DSpace). Цифровий Репозитарій Українського державного університету імені Михайла Драгоманова (ENPUIR-<http://enpuir.npu.edu.ua> ; ISSN 2310-8290) функціонує з 2011 року.

Цифровий репозитарій Університету використовується для систематизації та зберігання академічних матеріалів, наукових публікацій, дисертацій, навчальних матеріалів та інших документів, пов'язаних із діяльністю університетської спільноти. Основне призначення репозитарію передбачає забезпечення централізованого відкритого доступу до інтелектуальної продукції Університету.

З метою забезпечення повноцінної роботи фонди цифрового репозитарію розміщено на виділеному сервері. Фонди та контент Цифрового репозитарію адмініструє завідувач відділу підтримки наукових досліджень Хархун О.Л., за технічну підтримку платформи DSpace відповідає завідувач відділу ІКТ Волковий О.О.

Протягом звітного року відділ ІКТ здійснював технічне налаштування внутрішніх параметрів вебсторінки версії DSpace 6.3. Серед переваг платформи – сучасний інтерфейс, пристосованість до перегляду на мобільних пристроях та спрощений алгоритм пошуку по фондах Репозитарію. В останніх версіях DSpace також посилено інтеграцію з такими важливими у освітньому співтоваристві сервісами, як Google Академія. Протягом 2023 року розпочато процес інтеграції Цифрового репозитарію на платформі Dspace до ORCID відповідно до ліцензійної угоди про приєднання до Національного консорціуму ORCID-Україна.

У березні 2023 року Цифровий репозитарій УДУ відзначили у рейтингу кращих репозитаріїв (103 позиція у рейтинговій таблиці) українських ЗВО «TRANSPARENT RANKING: Institutional Repositories by Google Scholar».

Рейтинг було складено з урахуванням кількості повнотекстових документів, розміщених в репозитаріях відкритого доступу, а також їх доступності для індексації Google Scholar. Всього рейтинг містив 4048 репозитаріїв, у т.ч. 3922 інституційних, 292 сховища/портали журналів, 201 CRIS-систему та 52 репозитарії даних.

← → ↻ https://enpuir.npu.edu.ua/?locale=uk_UA&locale-attribute=uk_UA Другі закладки

 Digital Repository
Dragomanov
Ukrainian State University

DSpace Home

ENPUIR - електронний архів наукових публікацій Українського державного університету імені Михайла Драгоманова.

Архів містить у відкритому доступі наукові публікації викладачів та співробітників УДУ імені Михайла Драгоманова: матеріали доповідей та конференцій, навчально-методичну літературу, статті з наукової періодику УДУ.

Відкритий архів надає можливість для самостійного розміщення наукових праць ("самоархівування").

[Положення про репозитарій](#)
[Авторський договір](#)
[Інструкція як зареєструватися в репозитарії](#)
[Інструкція із розміщення робіт у репозитарії](#)
[ORCID – ідентифікатор вченого](#)

Communities in DSpace
Select a community to browse its collections.

- [ENPUIR - політики](#)
- [Автореферати, анотації до дисертацій та дисертації](#)

Search DSpace

Browse
All of DSpace
[Communities & Collections](#)
[By Issue Date](#)
[Authors](#)
[Titles](#)
[Subjects](#)

My Account
[Login](#)
[Register](#)

Discover
Author
Копица Ігор Анатолійович (336)
Андрущенко Віктор Петрович (144)

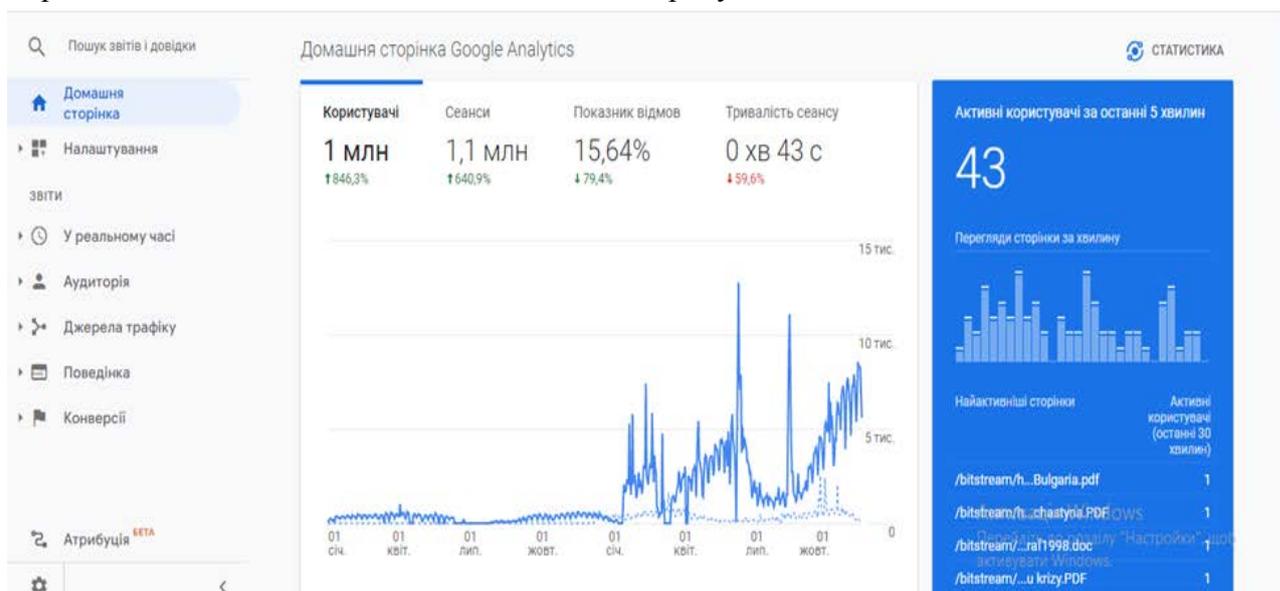
Однією із функцій репозитарію є поповнення бібліотечного фонду оригінальними електронними документами і електронними копіями друкованих видань та їх збереження. З кожним автором укладається авторський договір (дозвіл на розміщення повного тексту у репозитарії). Наукові та навчальні праці, які самоархівують автори, проходять процес перевірки на правильність опису метаданих та відповідність оригінальним виданням. Договори зберігаються у контентного адміністратора архіву.

Протягом звітного року активним був процес редагування метаданих саморахованих праць у фондах, переструктуризація фондів, корегування бази даних користувачів DSpace та технічного налаштування програмного забезпечення. Також у 2023 році було оновлено організаційно-технологічну документацію щодо функціонування репозитарію.

З метою спрощення алгоритмів пошуку та у відповідності до змін у структурі університету, редагується структура репозитарію (фонди, підфонди та колекції). Так, у структурі репозитарію налічується 8 фондів, 71 підфонд та 744 колекції. На кінець року загальний фонд репозитарію складає понад 41186 документів. Протягом року розміщено близько 4465 документів. Загальна кількість авторів-користувачів репозитарію становить понад 800 осіб, з них 125 зареєструвались у 2023 році.

Протягом 2023 року проводилися також технічні роботи з налаштування параметрів внутрішніх статистичних показників оновленої веб-сторінки репозитарію. У звітному році статистика відвідування веб-сторінки репозитарію частково здійснювалася за допомогою інструментів Google Analytics.

Варто зазначити, що у 2023 році відділом ІКТ нашої бібліотеки було запроваджено фільтрацію пошукових ботів за опублікованими IP-адресами пошукових систем. За рахунок цього «відвідування» ботами не відображається у загальній вбудованій статистиці, тому кількість звернень до вебресурсів (репозитарій, вебкаталог) значно зменшилася у порівнянні зі статистичними показниками 2022 року.

Кількість назв в БД електронного каталогу з посиланнями на документи у фондах репозитарію становить близько **34000**, у тому числі створено протягом звітного року – понад **4700**.

Цифрові колекції (<https://libdc.udu.edu.ua/>) У 2023 року у бібліотеці було успішно завершено процес встановлення системи керування цифровими колекціями FOSS OMEKA (вільного програмного забезпечення на основі системи керування вмістом з відкритим кодом для адміністрування електронних колекцій; система дозволяє публікувати, експонувати цифрові об'єкти культурної спадщини, а також розширювати їх функціональність за допомогою тем та плагінів). Перед оновленням ученим секретарем А.О.Марієнко було розглянуто різноманітні приклади використання систем управління вмістом онлайн-електронних колекцій в інших бібліотеках. Під час аналізу було визначено, що впровадження FOSS OMEKA відповідає нашим потребам найкращим чином.

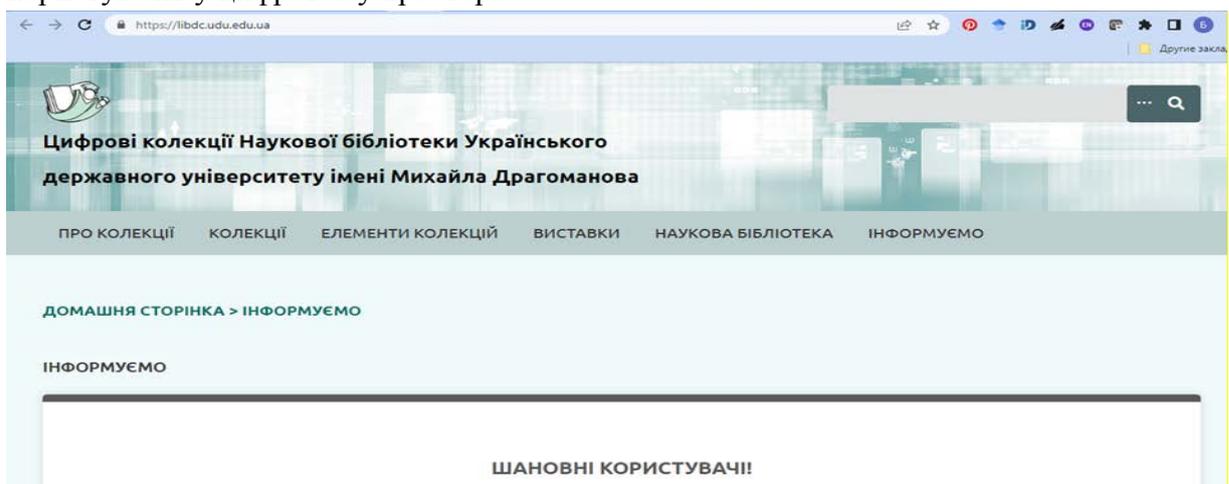
Варто зазначити декілька ключових особливостей даної системи.

По-перше: використання адаптивного дизайну. Це дозволяє оптимізувати відображення інтерфейсу користувача на різних пристроях та розмірах екранів, щоб забезпечити зручність взаємодії як на настільних комп'ютерах, так і на мобільних гаджетах.

По-друге: висока гнучкість та можливість адаптації до потреб бібліотеки у представленні цифрових ресурсів. Інструмент надає широкі можливості для управління та візуалізації, дозволяючи оптимально впорядковувати та представляти інформацію.

По-третє: система співпрацює з великою кількістю форматів даних, що робить її універсальною та придатною для різних типів колекцій.

Усі ці зміни у бібліотечному середовищі націлені на те, щоб покращити досвід користувачів, зробити цифрові колекції нашої бібліотеки ще більш доступними для широкого кола відвідувачів. Оновлена система є гнучкою та інноваційною, відповідаючи викликам сучасного інформаційного середовища та покращуючи обслуговування користувачів у цифровому просторі.

Наразі активним є процес перенесення інформації на нове програмне забезпечення (FOSS OMEKA).

Цифрові колекції складаються із п'яти основних розділів: «М. Драгоманов – видатний діяч України: до 170-річчя від дня народження», «Шевченкіана у фондах Наукової бібліотеки НПУ імені М.П. Драгоманова: до 200-річчя з дня народження Т.Г. Шевченка», «Рідкісні видання» та «Віртуальні книжкові виставки».

У звітному році було відкрито ще один розділ Цифрових колекцій «Актори науково-освітнього простору університету» - віртуальні

біобібліографічні покажчики видань видатних науковців Університету за створення та наповнення якого відповідає М. Безсмертний.

Бібліотека продовжує роботу над проектом із створення цифрового архіву корпоративного видання університету, що відображав основні аспекти внутрішнього життя, важливі офіційні документи та звіти, новини про події, що відбувалися у його межах «Педагогічні кадри (2021-2016) – Наразі архів містить 138 примірників періодичного видання з 1956 року.

Колекції систематично поповнюються новими об'єктами. Під час процесу ретрокаталогізації фонду рідкісних видань бібліотеки було знайдено багато видань, електронних версій яких у світових зібраннях досі не існує. З метою надання до них вільного доступу усім зацікавленим особам було започатковано проект «Рідкісні видання». Відбір видань для оцифрування проводиться сектором опрацювання рідкісних видань під керівництвом І. Г. Торліна.

На кінець звітнього року колекція рідкісних видань містить 27 оцифрованих об'єктів.

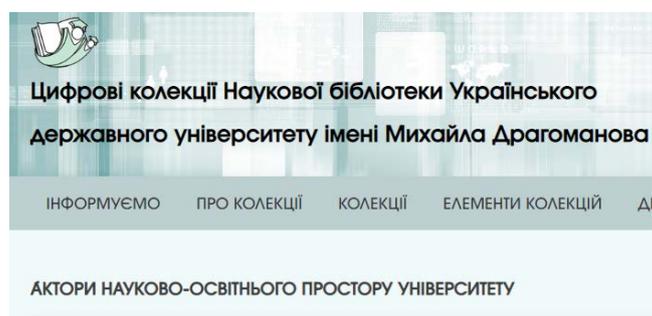
Протягом звітнього року працівниками бібліотеки було створено та розміщено на сайті 10 тематичних віртуальних виставок. Всього розділ містить 71 презентацію книжкових виставок.

3. Опрацювання бібліотечно-інформаційних ресурсів

Каталогізація. Процеси каталогізації забезпечують оперативний доступ до інформації шляхом організації якісного довідково-бібліографічного апарату бібліотеки.

Електронний каталог (ЕК) є основою інформаційного обслуговування та базовим інформаційним продуктом бібліотеки в сучасних умовах. У звітному році відділ каталогізації ресурсів активно співпрацював з відділом ІКТ щодо налагодження та удосконалення автоматизованих процесів каталогізації документів в базах даних АБІС. Протягом звітнього року відділом каталогізації було опрацьовано – 4776 примірників, у тому числі:

- латиницею – 267 прим.;
- кирилицею – 4509 прим.

Цифрова колекція «Рідкісні видання з фонду Наукової бібліотеки Національного педагогічного університету ім. М.П. Драгоманова» (2018 -)

Під час процесу ретрокаталогізації фонду рідкісних видань бібліотеки було знайдено багато видань, електронних версій яких у світових зібраннях досі не існує. З метою надання до них вільного доступу усім зацікавленим особам було започатковано проект «Рідкісні видання».

- книжкових видань та видань, що продовжуються – 2757;
- дисертацій - 13;
- авторефератів дисертацій – 168;
- електронних ресурсів – 1978.

Всього проіндексовано – 7644 документи. У тому числі нових надходжень – 3056; реіндексовано – 4407. Індекссування здійснювалося за систематизаційним, предметизаційним та координатним принципами за таблицями УДК та рубрикатором.

З електронним каталогом, крім відділів комплектування та каталогізації, безпосередньо працюють працівники відділів обслуговування та книгозберігання, які створюють записи на видання до 1992 року (початок ведення ЕК). Відображення традиційного фонду в електронному каталозі наразі є одним із пріоритетних видів діяльності бібліотеки. Варто зазначити, що у 2023 році, незважаючи на війну та нестабільні умови праці, було налагоджено процес рекаталогізації. Протягом року бібліотекарі активно працювали над створенням повних бібліографічних записів на видання із ретрофонду

Всього за рік відділом зберігання фондів у базі даних електронного каталогу (АБІС «IRBIS» створено **1876** нових бібліографічних описів на книги з ретрофонду. На брошури та книги безінвентарного обліку працівники відділу наносять штрих-коди та створюють новий опис або приписують їх у базі даних електронного каталогу.

У 2023 році працівники відділу обслуговування гуманітарних факультетів поповнили БД ЕК на **7245** бібліографічних описів книг із ретрофонду сектора обслуговування факультету мистецтв, доопрацювали **11506** бібліографічних записів.

Фонд відділу обслуговування історико-соціологічних факультетів у повному обсязі відображено у БД ЕК. У 2023 році працівниками відділу було опрацьовано та додано зміст до 1583 збірників та журналів у кількості 34442 статей та розділів.

Працівниками відділу рідкісних видань у 2023 році було створено 4748 бібліографічних записів на видання з ретрофонду бібліотеки; додано зміст до 500 примірників періодичних видань у кількості 13460 статей (розділів).

Всіма підрозділами у БД видань електронного каталогу було створено понад **67046 записів** (KV «Каталог видань», KST «Картотека статей»).

Редагування записів в ЕК здійснюють усі структурні підрозділи бібліотеки. Всього протягом звітного року було відредаговано понад **70296** бібліографічних записів.

У 2023 році продовжено роботу над створенням вбудованих автоматизованих робочих таблиць УДК. Так, всього було опрацьовано понад 4000 записів, відредаговано/перекладено близько 2115 записів, вилучено 291 запис та створено нових записів – 1601 (Розділ. Суспільні науки (соціологія, політика, право, економіка, державне управління, військова справа). Розділ. Природничі науки; Розділ. Медичні науки). Розроблені робочі таблиці та всі зміни до них відображаються у вбудованій в АБІС базі даних УДК. Паралельно відбувається переклад українською мовою структурованих записів у цій базі.

Також відповідно до Штатного формуляру УДУ імені Михайла Драгоманова, наданому відділом кадрів університету, активно доповнюється та редагується база даних ЕК «Авторитетний файл. Індивідуальні автори». Протягом звітного року І.Г. Торліним було додано нових записів 276 та відредаговано близько 1900 записів згідно із штатним формуляром професорсько-викладацького складу НПУ імені М.П. Драгоманова на 2022-2023 навчальний рік.

Традиційні каталоги. У бібліотеці проводиться з такими алфавітними каталогами: зведений каталог; каталог видань, що продовжуються; каталог дисертацій; каталог авторефератів; каталог видань латиницею; каталог видань на магнітних носіях.

Протягом звітнього року традиційні каталоги було поповнено на 5653 бібліографічні записи. На 01.01.2024 року обсяг алфавітних каталогів становить близько 721130 карток (з урахуванням вилучених – 808 карток). Протягом звітнього року було звірено близько 12378 титульних листів з інвентарною книгою та АК при підготовці актів на вилучення документів з фонду. Протягом звітнього року було відредаговано 41162 картки генерального алфавітного каталогу бібліотеки.

Довідково-бібліографічний апарат. У 2023 році найбільшу увагу працівники відділу приділяли поповненню та редагуванню бази даних «KST» - Картотека статей електронного каталогу Наукової бібліотеки. Загальний обсяг картотеки на 01.01.2024 становить понад **750000** записів.

Протягом звітнього року працівниками усіх структурних підрозділів бібліотеки було додано зміст до понад **11434** примірники збірників та журналів, кількість розділів та статей становить **337569** назв, створено аналітичних описів – **32402** назви.

Над створенням аналітичних описів в БД KST працювали й інші підрозділи бібліотеки: відділ обслуговування головного корпусу (читальний зал), відділ обслуговування історико-соціальних факультетів, відділ обслуговування гуманітарних факультетів тощо. Протягом звітнього року працівниками відділу обслуговування гуманітарних факультетів було опрацьовано 7235 примірників (збірники, журнали, книги тощо) та розписано їх зміст у кількості 257168 статей та розділів.

Протягом звітнього року у базі даних електронного каталогу було відредаговано близько **70300** записів. Варто зазначити, що протягом року було зареєстровано та розкрито зміст понад 600 примірників електронних журналів.

Довідковий апарат відділу на 01.01.2024р. становить 1384315 карток. Систематична картотека статей (СКС) центрального корпусу законсервована і складає 451783 картки. Протягом року СКС гуманітарного корпусу було поповнено на 5048 карток, вилучено 16 карток. Процес редагування систематичної картотеки статей було призупинено.

5. Сервіси для користувачів

Працюючи в умовах сучасного освітнього середовища, працівники бібліотеки розробляють і надають інформаційні послуги, відкривають простір для навчання та досліджень, зміцнюють компетентності користувачів, уможливають участь у нетворкінгу та суспільному житті, кваліфіковано шукають інформацію і роблять її доступною, зберігають цифрові і аналогові знання. Головним для бібліотеки є читач, повага до його запитів та потреб. В умовах воєнного стану внаслідок повномасштабного вторгнення рф бібліотекарі намагалися максимально задовольнити потреби користувачів, які стають більш вимогливими до бібліотечного сервісу.

Користувачі бібліотеки.

Кількість читачів за єдиним обліком – 14686:

- Студентів – 10639
- Викладачів – 1586
- Співробітників - 217
- Аспірантів, докторантів – 210
- Сторонніх – 970
- Віддалені користувачі – 1067
- Фактично обслужено читачів – 30967

Порівняльні графіки загальної кількості користувачів за єдиним обліком та студентів УДУ

З метою підтримки навчальної та наукової діяльності університету протягом звітного року було зареєстровано близько 550 вебкористувачів НБ (через підсистему онлайн реєстрації вебкаталогу).

Відвідування. Всього за рік – 866084, у тому числі звернень до вебресурсів та репозитарію бібліотеки – 823452. Протягом 2023 році відділом ІКТ нашої бібліотеки було запроваджено фільтрацію пошукових ботів за опублікованими ІР-адресами пошукових систем. За рахунок цього "відвідування" ботами не відображається у загальній статистиці, тому кількість звернень до вебресурсів (репозитарій, вебкаталог) значно зменшилася у порівнянні зі статистичними показниками 2022 року.

У 2023 році загальна кількість фізичних відвідувань до Наукової бібліотеки становить 42632, у тому числі відвідування масових заходів – 4854. У звітному році Студенти Університету навчалися у змішаному форматі, тому спостерігається значне збільшення традиційних відвідувань бібліотеки у порівнянні з минулим роком.

Загальна кількість відвідувань читальних залів – 26074, абонементів – 16558.

Книговидача. Протягом звітного року, у порівнянні з 2022 роком, було дещо активізовано процес традиційної видачі документів на всіх пунктах обслуговування НБ (абонементи та в читальні зали головного та гуманітарного корпусів, Факультету історичної освіти, Факультету соціально-економічної освіти та управління, Факультету мистецтв). Але варто зазначити, що кількість звернень до фондів електронних ресурсів НБ все-таки переважає.

Всього видано літератури за звітний рік – 203034 документів:

- Читальні зали – 62414 прим.;

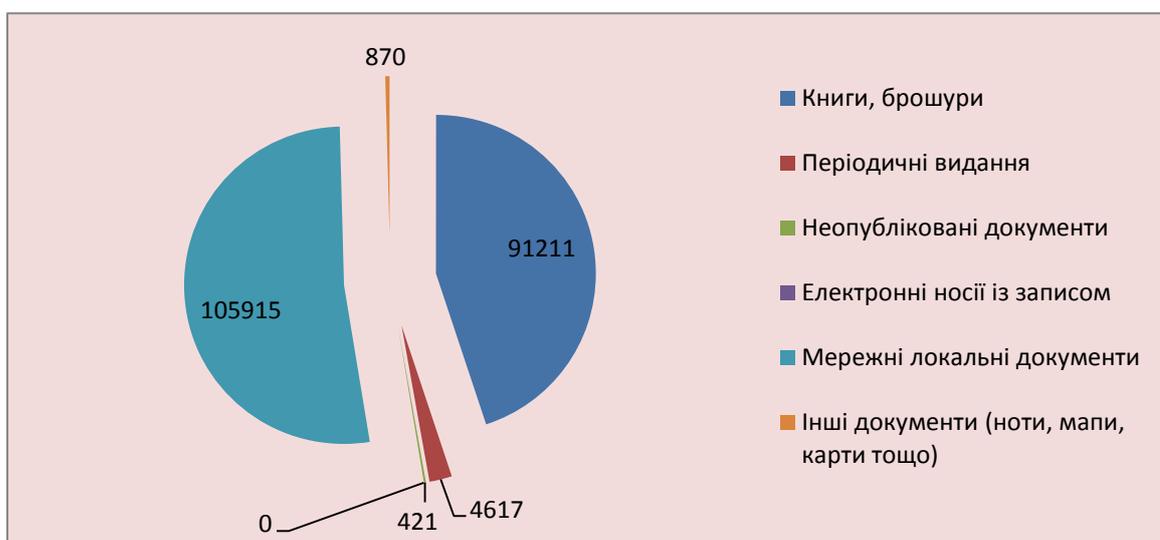
- Абонементи – 34705 прим.;
- Звернення до електронних повнотекстових ресурсів – 105915.

Книговидача за цільовим призначенням

Аналіз книговидачі за видами видань

Книгозабезпеченість. Протягом року бібліотека тісно працювала з кафедрами факультету та викладачами з питань забезпечення необхідною літературою з дисциплін, що викладають на факультетах, відслідковуються зміни у навчальних планах.

Провідні спеціалісти бібліотеки допомагають у створенні списків рекомендованої літератури до *силабусів* та навчально-освітніх програм факультетів (протягом року було створено близько 40 списків та презентовано можливості вебкаталогу НБ при пошуку книгозабезпеченості певних дисциплін).

Відділи обслуговування на факультетах ведуть таблиці книгозабезпеченості систематично доповнюються новими надходженнями літератури з певної дисципліни. На прохання деканатів та кафедр факультетів у електронному вигляді оперативно подаються списки книгозабезпеченості дисциплін, які викладаються на факультеті. Для забезпечення користувачів інформацією про наявність у фондах бібліотеки навчальних видань, у тому числі електронних копій підручників та посібників, з окремих дисциплін, у звітному році продовжено підбір навчальної літератури для зручності пошуку за відповідним полем 61 «Дисципліна» у БД «Каталог видань».

Також у 2023 році було записано та розміщено на офіційному YouTube каналі бібліотеки відеоінструкцію щодо пошуку списків рекомендованої літератури через вебкаталог. Попри війну у 2023 році студенти забезпечуються навчальними підручниками та посібниками. Протягом звітнього року і було видано 228 комплектів книг.

Сервіси. В умовах воєнного стану, систематичних повітряних тривог та ракетних ударів працівники НБ згуртувалися і не припиняли працювати з читачами. Значна увага приділялася організації онлайн-сервісів бібліотеки та дистанційного доступу до інформації. Протягом звітнього року вся робота працівників відділів обслуговування була спрямована на поліпшення обслуговування читачів, ефективне інформаційне забезпечення наукового, навчального, виховного процесу та забезпечення комфортних умов для самостійної підготовки до семінарських занять, пошуку необхідної літератури, написання наукових робіт.

Запис студентів до бібліотеки проводився згідно з наказами Ректора про зарахування до університету відповідно до навчальних планів факультетів у єдину базу даних читачі (RDR). У 2023 році запис студентів проводився в індивідуальному порядку або груповому у тісній співпраці зі старостами груп.

Робота з обслуговування студентів навчальною літературою традиційно здійснювалась диференційовано з урахуванням рівня навчальної підготовки і запитів користувачів. Групова видача книг проводилася із дотриманням усіх рекомендацій від Штабу цивільної оборони УДУ з огляду на впровадження воєнного стану в країні.

Працівниками абонементів були проведені розширені групові та індивідуальні бесіди зі студентами початкових курсів нового прийому обох форм навчання під час видачі літератури. Бесіди щодо правил користування бібліотекою, знайомство з сайтом бібліотеки та послугами, що надає бібліотека, проводилися також під час індивідуального запису нових читачів. Більшу частину ознайомчих заходів було проведено в онлайн-режимі (платформа Google Meet, Viber, WhatsApp, Messenger у Facebook, e-mail тощо).

Упродовж року працівниками проводилась робота з попередження читацької заборгованості серед студентів та викладачів. Для запобігання читацької заборгованості використовувались традиційні форми та методи:

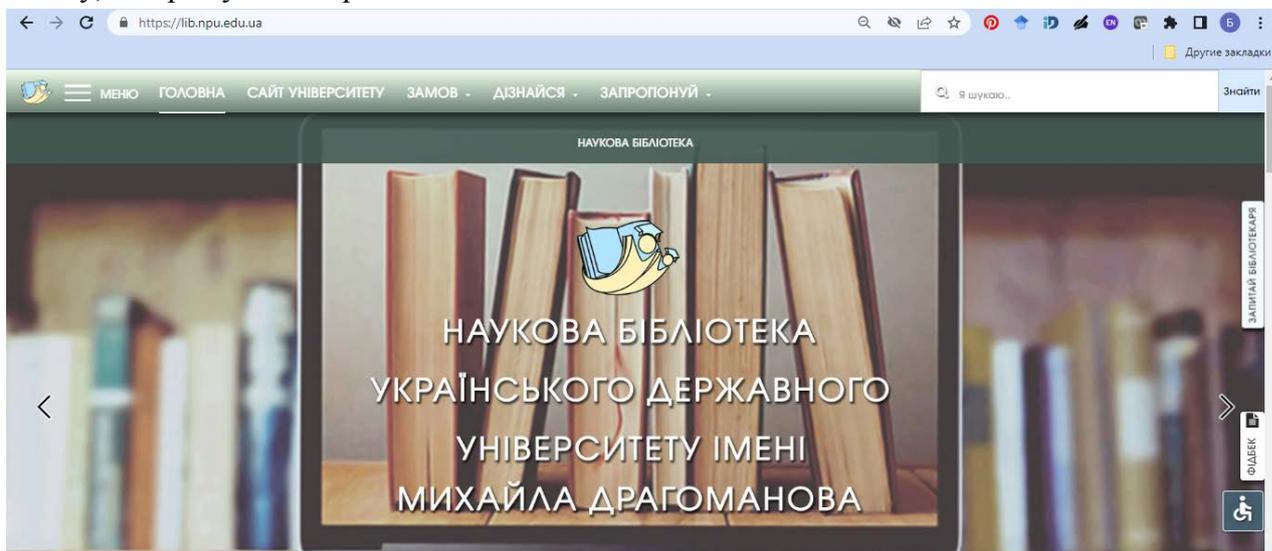
- проведення бесід про правила користування бібліотекою та відповідальність за збереження літератури;
- перереєстрація користувачів на абонементях;

- опрацювання наказів про переміщення контингенту студентів;
- перегляд формулярів студентів та внесення в них відповідних поміток;
- надсилання списків боржників-студентів випускних курсів, що заборгували книги, до відповідних деканатів;
- нагадування користувачам по телефону про заборгованість.

Єдина база даних користувачів надає також змогу швидкого оформлення обхідних листків випускників на всіх пунктах видачі бібліотеки.

Для студентів із тимчасово окупованих територій України та які мають довідку про внутрішнє переміщення особи, примірники книг списувалися за наявності відповідної довідки.

Електронні сервіси НБ. Доступ до мережі Інтернет з комп'ютерів, встановлених у всіх читальних залах бібліотеки, або з власних мобільних пристроїв читачів через WI-FI уже багато років є невід'ємною частиною сервісів бібліотеки. В період воєнного стану бібліотекарі активно працюють над розширенням переліку дистанційних сервісів для академічної спільноти, виконують роль посередника між інформаційними ресурсами та користувачами, інформують їх про нові послуги, застосовуючи персональну електронну пошту, підтримують зворотний зв'язок.

Саме у розділі «Послуги» систематично оновлюється перелік можливостей, які бібліотека пропонує для користувачів та науковців. Серед них: замовлення консультацій для дослідників, у тому числі і онлайн-ових; замовлення екскурсій та організація заходів; заходи для навчання та досліджень; оформлення бібліографічних списків; визначення індексів УДК; замовлення літератури; реєстрація користувачів; електронна доставка документів; міжбібліотечний абонемент; запитай бібліотекаря тощо.

Для зручної навігації та швидкого доступу до сервісів на вебсторінці сайту НБ було впроваджено додаткові модулі розділи-підказки «Замов», «Дізнайся», «Запропонуй».

Обслуговування користувачів онлайн режимі відбувалося за допомогою кнопки [«Запитай бібліотекаря»](#), електронної пошти НБ, у телефонному режимі, з використанням таких додатків як Viber, WhatsApp, Messenger у Facebook, тощо.

Запитай бібліотекаря (віртуальна довідка) – у будь-який зручний час користувач бібліотеки може отримати інформацію про роботу бібліотеки, її ресурси та послуги е-поштою або звернутись персонально до довідкової служби. Протягом звітного року послугою скористалося понад 480 користувачів бібліотеки. За допомогою цього сервісу працівниками бібліотеки було надано близько 1040 довідок.

Видача документів – отримання документів в користування до читальної зали або на абонемент здійснюється шляхом електронного замовлення у залі інформаційно-пошукових систем за допомогою бібліотекаря-консультанта. Зареєстровані користувачі можуть замовити літературу через веб-каталог у віддаленому режимі, а також скористатися повнотекстовими локальними ресурсами бібліотеки (Електронна бібліотека).

Електронна доставка документів (ЕДД) –сервіс, за допомогою якого віддалені користувачі мають можливість отримати електронну копію статей, уривків з книг, фрагментів документів, які зберігаються у документному фонді Наукової бібліотеки НБ УДУ імені Михайла Драгоманова та на електронних носіях. Співробітники намагалися оперативно обслуговувати і віддалених користувачів, що замовляли літературу через сайт бібліотеки. Здійснювалась електронна доставка документів шляхом сканування фрагментів видань з фонду НБ. Через послугу ЕДД всього для користувачів було скановано та надіслано близько 600 сторінок.

Міжбібліотечний абонемент (МБА) – замовлення друкованих видань чи електронних копій статей, відсутніх у фонді бібліотеки. Всупереч війні сектор МБА (відповідальна головний бібліотекар Н. Давидова) створювали оптимальні умови для користувачів бібліотеки щодо отримання наукової, навчальної та іншої інформації з книжкових фондів інших бібліотек. Обслуговувались також абоненти м. Києва, інших регіонів України.

Послугами МБА та ЕДД користувались 134 абоненти. Це бібліотеки наукових установ та навчальних закладів міста, викладачі, аспіранти, магістри, студенти університету, які потребують оперативного отримання інформації.

Протягом звітного року період послугами МБА скористалися 49 користувачів нашого університету. Від читачів УДУ надійшло близько 125 замовлень.

МБА(міжбібліотечний абонемент), ЕДД (електронна доставка документів)	
К-сть абонентів МБА, ЕДД	134
К-сть документів, отриманих з інших бібліотек	123
у т.ч. сторінок електронних копій	239
К-сть виданих документів іншим бібліотекам	52
у т.ч. сторінок електронних копій	596

Наукова бібліотека є абонентом загальнодержавних центрів МБА і активно використовує їх документальні ресурси при відсутності потрібних видань у власних фондах. У звітному році бібліотека активно співпрацювала із такими установами: Національна бібліотека ім. Вернадського; Національна історична бібліотека України; Наукова бібліотека імені М. Максимовича КНУ імені Т. Г. Шевченка; Публічна бібліотека ім. Лесі Українки; Бібліотека КНЕУ; Бібліотека інституту мовознавства імені О. О. Потебні; ДНПБ імені В. О. Сухомлинського; Бібліотека Національного університету біоресурсів і природокористування; Національна бібліотека України для дітей; Бібліотека НАПН України (інститут психології ім. Г. С. Костюка) тощо.

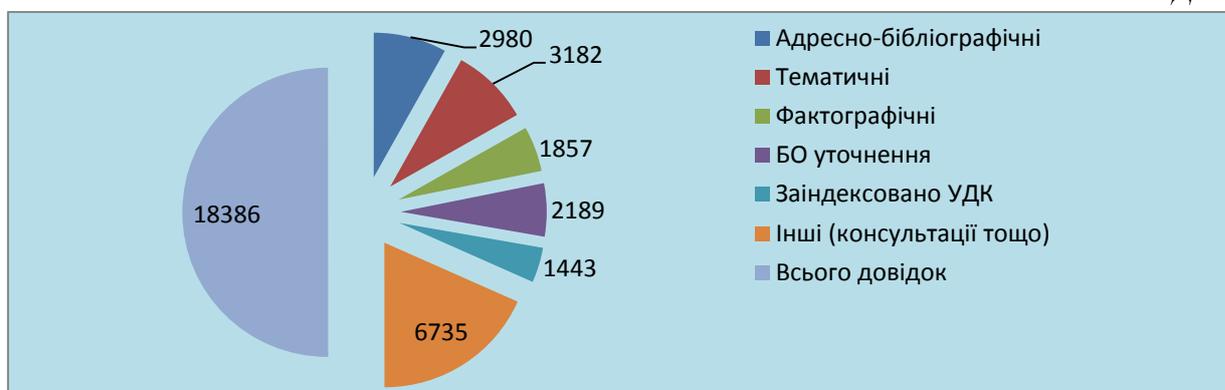
Крім цього бібліотека університету абонується в інших бібліотеках міста. Це бібліотеки таких установ, як Київська музична академія ім. П. І. Чайковського, Київський національний лінгвістичний університет, Музичне училище імені Р. М. Глієра, Інститут мистецтвознавства імені М. Рильського, Київський національний університет театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого, Національний авіаційний університет, Інститут обдарованої дитини НАПН України, Бібліотека академії водного транспорту, Інститут психології, Центральний державний історичний архів України, Інститут журналістики, Київський національний університет технологій та дизайну, Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих. Налагоджується співпраця із бібліотеками та установами інших міст

України, зокрема з бібліотекою Національного педагогічного університету (м. Черкаси), бібліотекою Одеського державного екологічного університету, Житомирською обласною універсальною бібліотекою ім. О. Ольжича, бібліотекою Криворізького державного педагогічного університету, Науковою бібліотекою Ужгородського національного університету тощо.

Інформаційно-довідкова робота. Найбільш перспективним напрямком в бібліотечно-інформаційній діяльності є довідково-бібліографічне обслуговування, яке першим підпадає під активний вплив цифрових технологій та інтенсивно змінюється під їх тиском.

Протягом звітного року працівниками бібліотеки було виконано **18386** довідок. У тому числі 6037 довідок – в автоматизованому режимі (за допомогою електронної пошти НБ, у телефонному режимі, з використанням таких додатків як Viber, WhatsApp, Messenger у Facebook тощо). Протягом звітного року провідними спеціалістами бібліотеки було надано близько 1016 віртуальних бібліографічних довідок.

Довідки

Працівниками відділу, зокрема завідувачем відділу Левченком Ю.І. та головним бібліографом Поздняковою І.В., було підготовлено понад 70 письмових довідок для студентів та професорсько-викладацького складу університету на теми: «Державна служба. Державна кадрова політика», «Сучасне діловодство», «Історія Червоного Хреста», «Соціалістичні ідеї М. П. Драгоманова», «Релігійне життя в Україні в роки Другої світової війни», «Вебдизайн», «Ергономіка інформаційних технологій», «Активізація пізнавальної діяльності молодших школярів засобами проектного навчання», «Зміст навчання у гуртках хореографії художньо-естетичного напрямку позашкільної освіти на прикладі сучасного танцю», «Комп'ютерне моделювання», «Зміст навчання у гуртках хореографії художньо-естетичного напрямку позашкільної освіти на прикладі сучасного танцю» тощо.

Для Національної історичної бібліотеки України було підготовлено бібліографічний список літератури на тему. «Історики міжвоєнного періоду. Історична бібліотека України» (понад 700 назв.). Загальна кількість рекомендованих примірників становить понад 4000 назв. Для ректора підготовлено 10 випусків Інформаційного бюлетеня (ДЗК) загальним обсягом 120 назв за темами: «Селянська мудрість», «Що таке «розум»?», «Російсько-українська війна» та «Наукові праці В. П. Андрущенко 2020-2023 рр.».

Замовлення на докомплектування – можливість замовлення документів, відсутніх у фонді бібліотеки для подальшого придбання бібліотекою. З метою забезпечення ефективної співпраці між бібліотекою та структурними підрозділами університету у розділі «Послуги» було додано «Запит на докомплектування фонду НБ».

З метою удосконалення та розширення спектру дистанційних послуг було розроблено та представлено на вебсайті форму зворотнього зв'язку користувачів бібліотеки [«Фідбек»](#). Протягом звітного року надійшло близько 40 відгуків, побажань та пропозицій.

Згідно анонімного опитування, незважаючи на складні умови навчання під час воєнного стану більшість користувачів задоволені сервісним обслуговуванням та роботою бібліотеки університету.

Бібліотека УДУ підтримує процес збільшення ступеня участі всіх громадян у соціумі – *інклюзію*. Кожен читач може розраховувати на індивідуальну допомогу бібліотекаря. На нашому сайті пропонуємо перелік корисних ресурсів для людей з інвалідністю.

Підтримка освіти та досліджень. З метою підтримки освіти та наукових досліджень в університеті активно проводилась робота з науковцями для визначення потреб користувачів щодо поширення наукових доробків в інформаційному середовищі, консультування щодо роботи з архівами відкритого доступу, наукометричними базами даних (Scopus, Web of Science), створення та синхронізація наукових профілів у міжнародних базах даних, Google Scholar, отримання ідентифікаційного номера науковця в ORCID та роботи з бібліографічними менеджерами EndNote, Mendeley тощо.

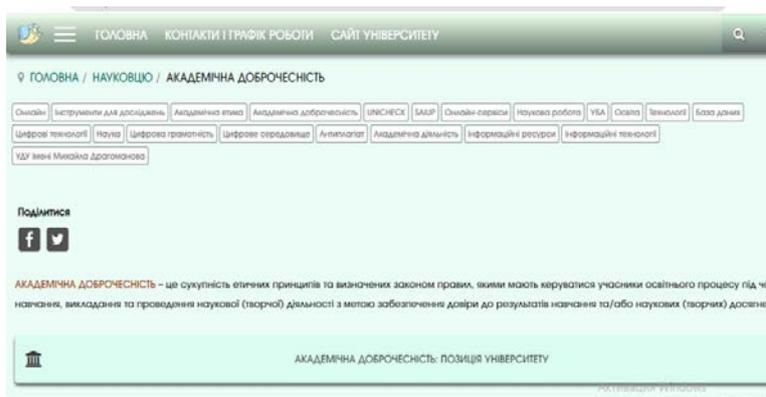
Бібліотека підтримує політику відкритого доступу: через розміщення результатів наукових досліджень науковців УДУ в електронному архіві інституційного репозитарію; через реєстрацію DSpace у міжнародних директоріях (ROAR тощо); через створення сторінок у Вікіпедії де розміщуються посилання на електронний архів УДУ тощо.

У 2023 році працівниками бібліотеки здійснювалося робота з дослідниками щодо забезпечення належної ідентифікації наукових і науково-педагогічних працівників в міжнародному науковому просторі; користування освітніми, науковими веб-ресурсами та сервісами; вибору видання для опублікування результатів досліджень; оформлення публікацій відповідно до вимог конкретних вітчизняних та міжнародних видань; визначення наукометричних показників авторів (індексу цитувань та індексу Гірша) за даними наукометричних платформ Scopus, Web of Science; розміщення результатів наукових досліджень у е-архіві відкритого доступу: ENPUIR - електронний архів наукових публікацій УДУ імені Михайла Драгоманова; визначення індексу УДК до кваліфікаційних робіт, статей та наукових видань тощо.

З 2023 року бібліотекарі активно працюють над створенням таблиці з «Персональними ідентифікаторами науковців УДУ імені Михайла Драгоманова». Вкладений перелік відображає кожен із ідентифікаторів науковця (ORCID, Google Академія, Scopus ID, Research ID (WoS) з активними лінками на персональні профілі. Таблиця представлена на сайті бібліотеки у розділі «Науковцю».

НБ бере активну участь у популяризації політик академічної доброчесності в Університеті. *Академічна доброчесність* – це моральний кодекс та етичні правила

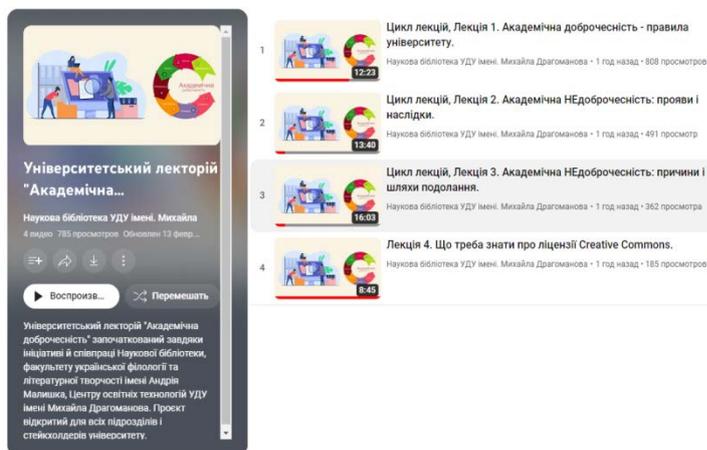
цивілізованого наукового та освітнього співтовариства.

Поняття «академічної доброчесності» включає в себе такі цінності, як запобігання шахрайству, фальсифікації та плагіату; підтримку академічних стандартів; чесність і ретельність у дослідженнях і науковому видавництві. На сайті НБ

функціонує розділ «Академічна доброчесність». Спільно з кафедрою журналістики на YouTube каналі створено Університетський лекторій «Академічна доброчесність» - цикл із 4 відеолекцій.

Працівники систематично навчаються на курсах підвищення кваліфікації, що стосуються питань академічної етики, правил посилання на першоджерела, правил оформлення списків використаної літератури.

Визначення індексів УДК – можливість замовити визначник за УДК для своєї наукової роботи. Протягом 2023 року було заіндексовано близько **1450** книг та наукових досліджень (статті та дисертації) викладачів, науковців університету та студентів за таблицями Універсальної Десятькової Класифікації (УДК).

Створення профілів дослідників – можливість створити та оптимізувати та синхронізувати унікальні профілі дослідника в ORCID, Scopus, Web of Science та Google Scholar з допомогою бібліотекаря.

Комунікація. Заходи. Значну роботу проводить бібліотека щодо проведення консультацій, семінарів та тренінгів. *Консультації.* За звітний рік було надано близько 450 консультацій з питань використання інформаційно-пошукових систем, у тому числі в режимі онлайн: через платформу Google Meet, Zoom тощо.

Провідні бібліотекарі надають вичерпні консультації щодо розміщення наукових та навчальних праць у репозитарії для науково-педагогічних працівників університету. Протягом звітнього року працівниками бібліотеки було надано науковцям понад 2500 консультацій з питань самоархівування наукових та навчальних праць. Під час воєнного стану консультації надавалися переважно в онлайн-режимі, за допомогою електронної пошти НБ, у телефонному режимі, з використанням таких додатків як Zoom, Google Meet, Viber, WhatsApp, Messenger у Facebook тощо. Протягом 2023 року працівниками бібліотеки було надано науковцям більше **2000** консультацій з питань самоархівування наукових та навчальних праць.

Бібліотека пропонує для студентів, співробітників та викладачів навчання із питань користування ресурсами чи послугами бібліотеки. Працівники бібліотеки систематично

проводять онлайнві та офлайнві консультації для науковців університету щодо створення унікального профілю вченого та використання міжнародних баз даних для під час роботи з власними науковими дослідженнями.

Наукова бібліотека активно співпрацює з іншими структурними підрозділами Університету. З метою задоволення інформаційних потреб для молодих науковців систематично організовуються тематичні освітні зустрічі. На початку навчального року для студентів 1-го курсу були проведені заняття в онлайнному режимі за допомогою платформи Google Meet (понад 1700 годин) з бібліотечно-

бібліографічних знань (ББЗ). Доповідачами виступили керівництво НБ, завідувачі відділів обслуговування.

Для студентів-першокурсників, для магістрів, аспірантів проведено близько 40 вебінарів через платформу Google Meet про ресурси та сервіси НБ.

З огляду на воєнний стан та переходом студентів на змішану форму навчання такі зустрічі в основному відбуваються в онлайнному режимі. Для студентів-першокурсників, для магістрів, аспірантів проведено понад 60 вебінарів через платформу Google Meet про ресурси та сервіси НБ для забезпечення навчального процесу та наукової діяльності студентів.

Так, 3 листопада 2023 року в рамках Науково-дослідницької практики відбулася онлайн зустріч для магістрів фізичної культури і спорту.

23 листопада 2023 року спільно зі студентами спеціальності 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа УДУ імені Михайла Драгоманова провели продуктивну презентаційно-навчальну онлайн-зустріч.

Протягом вересня-листопада поточного року було проведено ряд навчальних вебінарів для студентів, магістрантів та аспірантів Педагогічного факультету та факультету Фізичного виховання і спорту, Природничо-географічного факультету, Факультету української філології. Всього присутніми на таких зустрічах було понад 400 учасників тощо.

Директор НБ Савенкова Л.В. бере активну участь у процесі проходження акредитації освітніх програм на всіх факультетах УДУ.

Наукова бібліотека є базою для проходження виробничої практики із спеціальностей документознавчого циклу, інформаційної діяльності, соціальних комунікацій тощо. Протягом звітнього року у бібліотеці проходили практику близько 100 студентів- з різних спеціальностей.

Наукова бібліотека представлена у мережі **хабів цифрової освіти** на порталі Дія. Цифрова освіта. Це дає можливість кожному громадянину завітати до нашої бібліотеки, безкоштовно отримати доступ до сайту Дія. Цифрова освіта та пройти навчання з цифрової грамотності.

Культурно-мистецькі заходи. Сьогодні університетська бібліотека стала осередком не тільки інформації для викладачів та студентів, де можна ознайомитись з

усіма загальнодоступними достовірними електронними інформаційними ресурсами, а й місце для проведення різноманітних заходів для студентської молоді. Попри війну бібліотека сприяє формуванню інформаційного простору відкритих зон для своїх користувачів. Для студентів-першокурсників бібліотека провела низку ознайомчих екскурсій у форматі онлайн.

Нажаль, у зв'язку з повномасштабним вторгненням РФ, підвищеною небезпекою та вимушеним переходом студентів змішану форму навчання, небагато користувачів мали змогу наочно ознайомитися з бібліотекою, її фондами, бібліотечними сервісами.

У 2023 році було проведено близько 1050 екскурсій/зустрічей зі студентами, у тому числі організованих для невеликих груп та індивідуальних, переважно в онлайн форматі.

Читальний зал №2 (головний корпус УДУ), а також читальні зали відділу обслуговування гуманітарних факультетів використовується викладачами для проведення онлайн/офлайн зустрічей, конференцій, семінарів, тренінгів та інших заходів.

Протягом жовтня/листопада 2023 року у залі персональних колекцій та іноземних видань (гуманітарний корпус) проводилися заходи Книжкового клубу «Виростеш - зрозумієш» (каф. філософії Навчально-наукового інституту філософії та освітньої політики).

21 листопада 2023 року було організовано ознайомчу екскурсію для представників видавництв «Гельветика», «Олді+», «Університетська книга» та викладачів Навчально-наукового інституту філософії та філософської освіти.

Сьогодні університетська бібліотека стала осередком не тільки інформації для викладачів та студентів, де можна ознайомитись з усіма загальнодоступними достовірними електронними інформаційними ресурсами, а й місце для проведення різноманітних заходів для студентської молоді. Для студентів-першокурсників бібліотека провела низку ознайомчих екскурсій.

У приміщенні бібліотеки університету систематично проводяться поетичні вечори «Віршоманія», організатором яких є народний театр «Вавилон» на чолі з керівником І. В. Савченко. Так, протягом жовтня-листопада 2023 року було проведено дві зустрічі молодих поетів та письменників.

У звітному році спільно з викладачами та студентами спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» було організовано ряд заходів з нагоди святкування Дня вишиванки: книжкова та віртуальна тематична виставка, презентація виставки і. традиційно, екскурсія бібліотекою та музеєм.

Бібліотека також сприяє формуванню інформаційного простору відкритих зон для своїх користувачів.

На абонементних бібліотеки експонується та систематично оновлюються виставки нових надходжень.

До всіх загальноуніверситетських наукових заходів працівники бібліотеки готують тематичні виставки книг, у тому числі і віртуальні (представлені у розділі «Колекції».

**Див. Додаток. Культурно-мистецькі заходи. Книжкові виставки. Перегляди літератури, презентації. Масові заходи.*

Представлення бібліотеки у соціальних мережах. Трансформація інформаційного масиву в цифрову форму призвела до глобальних змін усієї системи інформаційних комунікацій. Бібліотеки все активніше виходять у соціальні мережі - так, на сторінках Наукової бібліотеки у соціальних мережах Facebook (1100 читачів), Twitter (277 читачів), Instagram (438 підписників) систематично розміщується

корисна інформація для науковців, представляються віртуальні виставки, публікації про окремі нові видання, що надійшли до бібліотеки, або були подаровані авторами. Під час воєнного стану взаємодія з користувачами через соціальні мережі стала особливо активною та затребуваною.

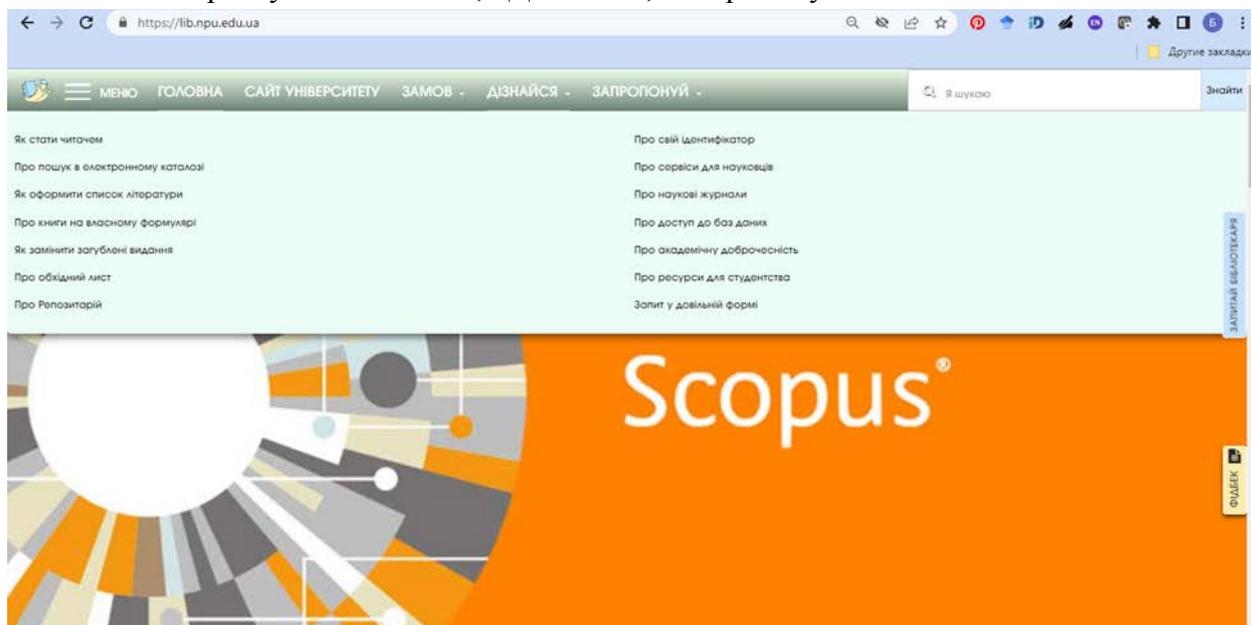
На офіційному YouTube каналі НБ відображена низка промо роликів про роботу бібліотеки, відеозаписи цікавих заходів, відеопрезентації та відеоогляди книжкових виставок тощо.

6. Наукова робота

Дослідження. Протягом звітнього року група науковців кафедри журналістики разом з працівниками та активними користувачами бібліотеки провели масштабне дослідження щодо актуальності ефективного використання вебсервісів та вебресурсів, які визначають бібліотеку як комунікаційний центр. Серед відвідувачів бібліотеки було проведено анонімне анкетування, ряду усних опитувань щодо використання бібліотечних продуктів діяльності для навчання та наукової роботи. За результатами дослідження опубліковано статтю KHARYTONENKO O. I., SAVENKOVA, L. V., BILORUSTSEVA, T. M., & MARIENKO, A. O. (2023). Communication Aspects of Media, Publishing, and Editorial Activities of University Libraries. *University Library at a New Stage of Social Communications Development. Conference Proceedings*, (8), 146–157. https://doi.org/10.15802/unilib/2023_293750 (Scopus)

Дане дослідження показало, що бібліотекарям варто враховувати думки і реакції читачів щодо інформативності та ефективності власних медіапродуктів бібліотеки; застосовувати видавничі і медійні методики роботи з різними групами читачів, враховувати особливості сприймання, зокрема, більше уваги приділяти питанням безбар'єрності, обґрунтуванню толерантності, застосування «легкої мови».

Як результат, у 2023 році працівники відділу ІКТ спільно із керівництвом бібліотеки активно працювали над структурою головної сторінки сайту, наповненням розділів основного меню сучасної версії вебсайту бібліотеки, адаптованої для мобільних пристроїв, та загальним оновленням дизайну вебсторінки бібліотеки. Так, було додано розділи-підказки для користувачів «Замов», «Дізнайся», «Запропонуй».

Науково-бібліографічна робота. Протягом звітного року співробітники відділу працювали над створенням науково-допоміжних показників з історії університету і наукового внеску професорсько-викладацького колективу у скарбницю знань України – це біобібліографічні показники серії «Вчені УДУ імені Михайла Драгоманова» і бібліографічні показники друкованих праць науковців університету. Так, за звітний рік у серії «Вчені УДУ імені Михайла Драгоманова» Тарасовою Н.І. підготовлено та передано до друку біобібліографічні показники про наукову діяльність професорів університету:

✓ Іван Тихонович Горбачук: біобібліографічний показник до 90-річчя від дня народження, 70-річчя науково-педагогічної діяльності та 55-річчя роботи в університеті. – 5-е вид., допов. / М-во освіти і науки України, Укр. держ. ун-т імені Михайла Драгоманова; редколегія: Л. Л. Макаренко, Г. М. Торбін, Б. І. Андрусишин, М. В. Працьовитий, В. В. Єфименко, Ю. А. Мусієнко; упоряд.: Н. І. Тарасова, Л. А. Гончаренко; бібліогр. ред.: О. Л. Хархун, Г. І. Шаленко; відп. за вип.: Ю. А. Мусієнко, С. А. Пудченко. – Київ: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2023. – 198 с.; іл., портр. – (Серія: Вчені НПУ імені М. П. Драгоманова).

✓ Олександр Матвійович Астряб: біобібліографічний показник / М-во освіти і науки України, Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова; редкол.: Л. Л. Макаренко, Л. В. Савенкова, В. О. Швець; упорядник Н. І. Тарасова, Л. А. Гончаренко; бібліогр. ред.: Г. І. Шаленко, О. Л. Хархун. – Київ: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2023. – 162 с. – Серія “Вчені НПУ імені М. П. Драгоманова”.

✓ Іван Євгенович Шиманський: біобібліографічний показник / М-во освіти і науки України, Укр. держ. ун-т ім. Михайла Драгоманова; упоряд.: Н. І. Тарасова, Л. А. Гончаренко; наук. ред. В. О. Швець. – Київ: Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2023. – 43 с. – (Серія “Вчені НПУ ім. М. П. Драгоманова”).

У 2023 році також було підготовлено електронні верстки показників:

✓ Бібліографічний показник друкованих праць співробітників Українського державного університету імені Михайла Драгоманова / Міністерство освіти і науки

України, Український державний університет імені Михайла Драгоманова, Наукова бібліотека ; уклад. Н. І. Тарасова ; бібліограф. ред. О. Л. Хархун. – Київ: Вид-во УДУ імені Михайла Драгоманова, 2023. – Вип. 16. – 230 с.

✓ Друковані праці науково-педагогічних працівників кафедри теорії та методики навчання фізики і астрономії (2014-2022 рр.) : бібліографічний показник до 70-річчя заснування кафедри / М-во освіти і науки України ; Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова, Наукова бібліотека ; упоряд. бібліогр. показника: Н. І. Тарасова, Л. А. Гончаренко ; авт. вступ. статті та наук. ред. проф. М. Є. Чумак]. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2023. – Вип. 2. - 50 с.

✓ Каталог виставки праць викладачів Українського державного університету імені Михайла Драгоманова до Міжнародного форуму «Модернізація педагогічної освіти у глобальному вимірі безпеки соціально турбулентного світу» (Київ, 16 лютого 2023 року) : бібліографічний показник / УДУ імені Михайла Драгоманова, Наукова бібліотека УДУ імені Михайла Драгоманова ; уклад. М. А. Безсмертний, Н. В. Давидова, Ю. І. Левченко. – Київ, 2023. – 55 с.

✓ Російсько-українська війна. Ч. 2.1. Повномасштабна війна (24 лютого 2022 – ...) : електронні джерела : рекомендаційний веббіографічний показник / уклад. Ю. І. Левченко ; Міністерство освіти і науки України, Український державний університет імені Михайла Драгоманова, Наукова бібліотека. – Київ : Вид-во УДУ імені Михайла Драгоманова, 2023. – 45 с.

Протягом звітнього року працівники бібліотеки брали участь у проєкті «Історична пам'ять Драгоманівського університету», започаткованого спільно з кафедрою педагогіки та психології вищої школи УДУ імені Михайла Драгоманова. Кожен із науковців, діяльність яких пов'язана з університетом зробили свій вклад у розбудову не лише університету, а й усієї педагогічної науки в Україні. Універсальна енциклопедія Вікіпедія містить біографії та відомості про діяльність багатьох історичних особистостей та відомих сучасників. Науковою бібліотекою УДУ імені Михайла Драгоманова було додано та упорядковано у Вікіпедії 2 статті про науковців університету.

У звітньому році працівниками бібліотеки було підготовлено та опубліковано 13 наукових праць (*Додаток 2. «Видання та публікації бібліотеки»*).

7. Науково-методична робота.

Управління кадрами. Навіть в умовах війни та нестабільної ситуації в країні забезпечення функціонування бібліотеки, підвищення ефективності її роботи та розвиток у відповідності до змін в суспільстві можливе при правильному управлінні та належно організованій роботі. Наукова бібліотека спрямовує зусилля на виконання «Стратегії

розвитку Наукової бібліотеки на 2019-2023 роки». Головною метою стратегії є підвищення якості інформаційно-бібліотечного обслуговування навчального і наукового процесів університету, забезпечення ефективності функціонування бібліотеки та забезпечення відповідності іміджу й репутації університету інноваційного типу, досягнення якості інформаційно-бібліотечного обслуговування відповідно до рівня

бібліотек провідних університетів світу. Протягом звітнього року було створено робочу групу працівників та розпочато роботу над «Стратегією розвитку Наукової бібліотеки 2024-2028 рр.».

Щомісяця проводилися засідання науково-методичної ради НБ на чолі з директором. У 2023 році було проведено 10 засідань науково-методичної ради в онлайн-режимі за допомогою платформи Google Meet. Приділялась увага всім напрямкам бібліотечної роботи. Зокрема, особливостям роботи з рідкісними виданнями та колекціями, змінам в обслуговуванні читачів у зв'язку з воєнним станом, обговоренню нових сервісів для науковців, комплектуванню та обліку електронних ресурсів тощо.

У зв'язку із реорганізацією та перейменуванням ЗВО на «Український державний університет імені Михайла Драгоманова» протягом звітнього року було розроблено, відредаговано та затверджено такі нормативно-інструктивні документи:

- «Положення про Наукову бібліотеку» та оновлену структуру НБ;
- «Правила користування Науковою бібліотекою Українського державного університету імені Михайла Драгоманова»;
- «Положення про Цифровий репозитарій».
- «Положення про відділ комплектування ресурсів»;
- «Положення про сектор обліку та списання відділу комплектування ресурсів»;
- «Положення про сектор комплектування відділу комплектування ресурсів»;
- «Положення про відділ каталогізації ресурсів»;
- «Положення про сектор індексування ресурсів відділу каталогізації»;
- «Положення про відділ обслуговування гуманітарних факультетів»;
- «Положення про абонемент наукової та художньої літератури відділу обслуговування гуманітарних факультетів»;
- «Положення про сектор обслуговування факультету мистецтв»;
- «Положення про сектор обслуговування у читальних залах відділу обслуговування гуманітарних факультетів»;
- «Положення про сектор обслуговування навчальною літературою-студентський абонемент відділу обслуговування гуманітарних факультетів»;
- «Положення про відділ інформаційно-комунікаційних технологій»;
- «Положення про відділ інформаційно-бібліографічної роботи»;
- «Положення про відділ підтримки наукових досліджень»;
- «Положення про відділ зберігання фондів»;
- «Положення про відділ рідкісних видань»;
- «Положення про Сектор опрацювання рідкісних видань»;
- «Положення про відділ обслуговування історико-соціальних факультетів»;
- «Положення про Сектор обслуговування у читальному залі»;
- «Положення про Абонемент та читальний зал факультету психології»;
- «Положення про відділ обслуговування у головному корпусі»;
- «Положення про абонемент наукової літератури»;
- «Положення про абонемент навчальної літератури»;
- «Положення про читальні зали»;
- «Положення про МБА»;
- «Інструкція із введення змісту інформаційно-бібліотечних ресурсів у БД «Каталог видань» тощо.

Було внесено ряд уточнень та змін в загальні технологічні інструкції щодо роботи по роботі з АБІС «IRBIS».

У зв'язку з реорганізацією та перейменуванням університету та у зв'язку з надходженнями до бібліотеки значної кількості дарованої літератури, яку потрібно оцінювати, було затверджено: комісію з оцінки книжкових видань та комісію з виключення літератури з фонду НБ.

У 2023 році було створено робочу групу під керівництвом Задорожної С.О. та Березної Т.І. і затверджено план дій щодо оптимізації роботи сектора обслуговування факультету мистецтв. Також активізувалася робота із редагування та адаптацій бази даних RDR.

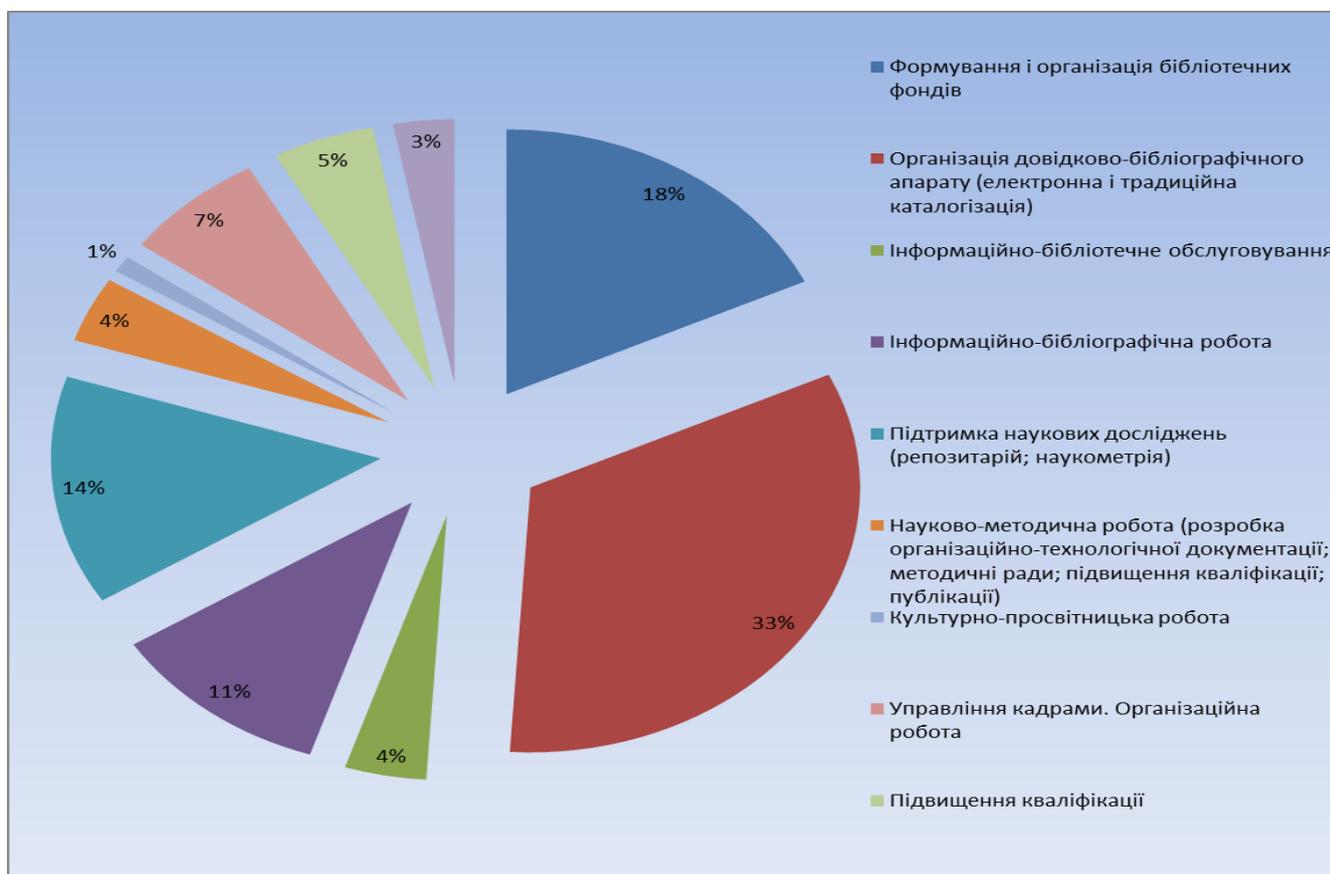
Протягом поточного року було також розпочато оновлення посадових інструкцій. Наразі поточною залишається робота щодо актуалізації організаційно-технологічної документації НБ.

Для оптимізації процесу індексування документів за УДК відділ каталогізації продовжує працювати над робочими таблицями відповідності.

Протягом року адміністрацією НБ надавалась методична та практична допомога з питань організації впровадження інформаційних технологій, автоматизації бібліотечних процесів, надавались консультації новим працівникам та бібліотекарям, які не мають бібліотечної освіти. Здійснювався моніторинг технологічних процесів, якісний та кількісний аналіз бібліотечних процесів (плани, звіти), контролювалися основні планові показники та підвищення кваліфікації.

Завідувачі відділів традиційно проводили аналіз використання бюджету робочого часу. Через впровадження воєнного стану в нашій країні частина працівників працювали у дистанційному режимі, тому основна увага приділялася комплектуванню та роботі з електронними ресурсами, процесам електронної каталогізації та редагуванню БД ЕК. Близько 20% від загального бюджету робочого часу становлять не виробничі витрати: режим простою, відпустки за власний рахунок, листки непрацездатності працівників.

Технологічні процеси та використання бюджету робочого часу

Підвищення кваліфікації. Підвищення кваліфікації, вміння орієнтуватись у світі новітніх технологій завжди у полі зору працівників бібліотеки. Протягом звітного року бібліотекарі продовжували підвищувати професійну кваліфікацію: брали участь у форумах, конференціях, науково-практичних семінарах, нарадах та інших заходах присвячених розвитку та трансформації бібліотек освітянської галузі. Учасниками заходів були працівники керівного складу, провідні фахівці бібліотеки та молоді бібліотекарі.

У 2023 році навчання за різними напрямками пройшли 28 працівники. Вони взяли участь у семінарах, конференціях, майстер-класах, тренінгах, школах УБА, які проводились у бібліотеках м. Києва, інших містах України. Отримали сертифікати – 28 осіб. Систематично проводились заняття у відділах за відповідними напрямками роботи: використання електронних сервісів бібліотеки при обслуговуванні користувачів, робота з наукометричними базами даних, переваги використання вебкаталогу, робота в АБІС тощо.

Попри воєнний стан в країні, систематичні повітряні тривоги та підвищену небезпеку протягом звітного року працівники НБ прослухали ряд онлайн-курсів та вебінарів на різних платформах: Zoom, Google Meet, Prometheus, Coursera, Microsoft Teams, ВУМ, «Дія. Цифрова освіта» тощо та отримали сертифікати.

Протягом року 28 працівників бібліотеки взяли участь в семінарах, конференціях, майстер-класах, тренінгах, школах УБА, які через запровадження довготривалого воєнного стану в країні проводились в онлайн-режимі. Отримали сертифікати – 28 осіб.

У 2023 році співробітники бібліотеки взяли участь у таких міжнародних та всеукраїнських заходах:

- Пленарне засідання Всеукраїнської науково-практичної конференції «Актуальні проблеми фізики, математики, інформатики, та методики їх навчання. Присвячена 90-річчю від Дня народження Горбачука І. Т., 18 січня;
- Навчально-методичний онлайн-семінар «Інноваційні технології в бібліотечно-інформаційній діяльності, 17 лютого;
- Україна і Крим. Тисячолітні зв'язки (15 березня 2023 року) : програма круглого столу / Державний податковий університет. Наукова бібліотека. - Ірпінь, 2023.
- Україна в європейській та світовій історії: сучасний науковий і освітній дискурс: XII Всеукраїнські драгоманівські читання молодих істориків Історичний факультет УДУ імені Михайла Драгоманова, 17 березня;
- Функціонування українських фахових наукових журналів із культурології, культури та мистецтва в умовах війни (28 березня 2023) : круглий стіл /Український державний університет імені Михайла Драгоманова. Київ, 2023.
- Historical evidence of the University of Latvia in the collections of memory institutions : 81/ Museum of the University of Latvia. 4.04.2023 Онлайн-конференція «Історичні свідчення про Латвійський університет у колекціях меморіальних закладів» м. Рига, 4 квітня;
- Бібліотека: наш простір змін : VI Міжнародний форум молодих бібліотекарів УБА, 20 квітня;
- Всеукраїнська науково-практична конференція «Інформаційна діяльність: історія, сьогодення, майбутнє», 21 квітня;
- Всеукраїнська науково-практична конференція: "Бібліотечна справа і зовнішні виклики початку 2020-х років: нові пріоритети в роботі бібліотек та бібліотечній освіті", 11-12 травня, змішаний формат;
- Шоста Міжнародна наукова конференція «Інформація, комунікація та управління знаннями в глобалізованому світі», 18–20 травня, змішаний формат;

- Всеукраїнська науково-практична конференція з міжнародною участю «IV ОдесаБібліоСаміт», 9-11 червня, м. Одеса, змішаний формат;
- XIII Львівський міжнародний бібліотечний форум, 19-22 вересня, змішаний формат;
- IV Науково-практична конференція «Бібліотека в умовах сучасності і конструювання майбутнього», 27 вересня, змішаний формат;
- VIII Міжнародна конференція “University Library at a New Stage of Social Communications Development” (UniLibNSD), 5-6 жовтня, м.Дніпро, змішаний формат;
- XXVI Всеукраїнська онлайн науково-практична конференція «Кроленківські читання 2023», 25-26 жовтня;
- Українська мова вчора, сьогодні, завтра в Україні і світі: Всеукраїнська науково-практична конференція Факультет української філології та літератури ім. А. Малишка УДУ імені Михайла Драгоманова, 27 жовтня;
- Бібліотека. Люди. Війна : Всеукраїнська науково-практична конференція в межах Сьомих краєзнавчих читань пам'яті академіка Петра Тронька, 8 листопада;
- Всеукраїнська науково-практична конференція «Бібліотека. Люди. Війна. Втрати і звершення», 8 листопада;
- XXI Міжнародна науково-практична конференція «Трансформація діяльності медичних бібліотек в реаліях сьогодення», 15 листопада;
- Щорічна конференція ВГО Українська бібліотечна асоціація, 30 листопада - 1 грудня, змішаний формат;
- Міжнародна конференція «Доброчесність, відкрита наука та штучний інтелект в академічних колах та за їх межами: Зустріч на перехресті», 15 грудня тощо.

Участь у конференціях дає неоціненну можливість обмінятись професійним досвідом, залучитись до нових проектів, ознайомитись з новими ресурсами, зокрема електронними, використання яких у бібліотеках значно розширює перелік послуг для користувачів, об'єднатись з іншими бібліотеками з метою впровадження новітніх технологій в роботу бібліотек. Опанувавши всі сучасні досягнення, використавши досвід провідних бібліотек світу, бібліотекарі помітно змінюють форми роботи бібліотеки, чим сприяють популяризації наукових здобутків українських вчених в світі (Цифровий репозитарій, доступ до світових баз даних, допомога у створенні наукових профілів у Google Scholar, інформація про наукові журнали для опублікування статті, складання бібліографічних списків до публікації за допомогою міжнародних бібліографічних менеджерів EndNote, Mendeley та інших).

У 2023 році Наукова бібліотека була співорганізатором та учасником конференцій:

21 квітня - IV Всеукраїнську науково-практичну конференцію «Інформаційна діяльність: історія, сьогодення, майбутнє» (спільно з викладачами та студентами спеціальності 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа);

9 листопада – «XVII Всеукраїнська науково-практична конференція до Дня української писемності і мови» (під керівництвом факультету української філології імені Андрія Малишка).

Представники бібліотеки постійно навчаються на очних та онлайн курсів для користувачів через представництво Clarivate Analytics та Elsevier. Бібліотекарі консультують вчених університету щодо створення унікального профілю та використання міжнародних баз даних у власних наукових дослідженнях.

Протягом року бібліотека систематично інформує та створює умови для участі науково-педагогічного складу університету у серіях вебінарів «Можливості платформи Web of Science для науковця» (тренер Ірина Тихонкова, офіційний представник від Clarivate

Analytics в Україні) та «Організація роботи з БД Scopus» (тренер Марина Назаровець, офіційний представник від Elsevier в Україні).

У листопаді 2023 році 11 бібліотекарів пройшли курси з питань Цивільної оборони на освітній платформі «Зрозуміло» та отримали сертифікати.

У 2023 році бібліотекарі систематично брали участь у вебінарах та практичних заняттях, присвячених роботі на платформі ORCID.

Використання DSpace як інструменту інтеграції з ORCID має декілька переваг. При інтеграції DSpace з ORCID можна налаштувати автоматичну синхронізацію метаданих публікацій та інших матеріалів з профілем науковця в ORCID.

Це означає, що будь-які зміни матеріалів у DSpace будуть автоматично відображатися у профілі ORCID.

Також, інтеграція додає чіткої достовірності до наукових публікацій і дослідницької діяльності. Оскільки ORCID використовує унікальні ідентифікатори, які не змінюються з часом, усі наукові доробки будуть завжди пов'язані з авторами.

У рамках тижня Міжнародного Відкритого доступу в режимі онлайн працівники бібліотеки взяли участь в Другій Міжнародна конференція «Відкрита наука та інновації в Україні 2023» (OSICU 2023). Організатори заходу - ДНТБ України, МОН України, ТІВ - Лейбніцький інформаційний центр науки і технологій та університетська бібліотека.

Метою конференції було обговорення практичних аспектів впровадження принципів відкритої науки та інновацій в Україні; пошук шляхів вирішення нагальних проблем безперебійного доступу до науково-дослідницької інфраструктури, вільного доступу до результатів наукової діяльності, необхідності реформування системи оцінки наукових досліджень та пришвидшення інтеграції української науки до Європейського дослідницького простору; розвиток, можливості та усунення бар'єрів у досягненні наукових завдань, залучення громадян до участі в науковій та науково-технічній діяльності для реалізації в Україні.

Отож, незважаючи на воєнний стан в країні та систематичні повітряні тривоги, можна з впевненістю говорити про те, що університетська бібліотека поступово стає місцем, де створюється комфортна фізична і віртуальна атмосфера для творчості; установою, що об'єднує медіа і книги, уможливорює свободу доступу до інформації та є точкою виходу у цифровий інформаційний світ.

Міжбібліотечна співпраця. *Участь у професійних організаціях.* Українська Бібліотечна асоціація - офіційний партнер Наукової бібліотеки УДУ імені Михайла Драгоманова.

Працівники Наукової бібліотеки є активними членами Української бібліотечної асоціації (15 бібліотекарів), беруть участь у розробці проектів УБА, проведенні конференцій, форумів, залученні офіційних партнерів, відвідують заходи організовані асоціацією, навчаються на семінарах, тренінгах та майстер-класах. Катерина Юрїївна Косинська є головою Молодіжної секції УБА.

Косинська К. Ю. взяла участь у Міжнародній культурній конференції «Новий досвід бібліотек у контексті змін навколишнього середовища».

Конференція «New experiences of libraries in the context of environmental changes» проходить з 3 по 5 травня у Громадській бібліотеці міста Клайпеда, Литва (Ieva Simonaitytė Public Library).

На цьому заході Косинська К. Ю. виступила з темою «Університетські бібліотеки України - освіта в період воєнного стану» («University libraries of Ukraine: education in wartime»), та висвітлила основні аспекти діяльності бібліотек українських ЗВО на початку повномасштабного російського вторгнення і впродовж наступних місяців війни, згуртованість їх колективів, взаємопоміч, створення волонтерських проєктів тощо.

Молоді бібліотекарі активно працюють у Молодіжній секції УБА, за 2023 рік відвідали низку конференцій, форумів, семінарів та навчальних тренінгів та онлайн-заходів, а саме:

- Міжнародна акція «Ilib1Ref». Вікіпедія, 20 січня;
- Навчально-методичний семінар «Інноваційні технології в бібліотечній інформаційній діяльності ДНТБ», 7 лютого;
- Антишкола університетських бібліотекарів повертається, 16 лютого;
- «БібліоFashion Львівщини» Онлайн зустріч в рамках марафону інноваційного досвіду публічних бібліотек України 15 березня;
- Вебінар Авторське право у бібліотеці, 4 квітня;
- Російська та російськомовна література у публічних бібліотеках України. Рік війни. Що змінилося? 13 квітня;
- Круглий стіл «Актуалізація бібліотечних фондів в умовах збройної агресії РФ проти України», 25 травня;
- Онлайн-дискусія "Оцифрування книг: бібліотеки і закон", 25 травня;
- Вебінар «Як бібліотекар може допомогти науковцю?», 29 травня;
- Вебінар-практикум "Ефективна комунікація: розповідай про себе так, щоб тебе почули та зрозуміли", 30 травня;
- Відкрита лекція "Особливості прийняття управлінських рішень в умовах негативного впливу гібридних загроз", 14 червня;
- Жива розмова про Безбар'єрність у бібліотеці, 14 червня;
- Вебінар «Бібліотеки і Цілі сталого розвитку ООН: досвід Бременської публічної бібліотеки, Німеччина», 20 червня;
- Вебінар від міжнародних експертів "Оцифрування культурного надбання: виклики та сучасні практики", 28 червня;
- Онлайн-семінар «Створення безпечного укриття у бібліотеці», 6-7 липня;
- Презентація нового освітнього серіалу від Дія.Освіта – «Базові цифрові навички для людей елегантного віку», 1 серпня;
- Вебінар «Перебудова та реконструкція бібліотеки: як запобігти помилкам», 2 жовтня;

- Розвиток спроможності бібліотек – Хабів цифрової освіти: ключові завдання, 26 жовтня;

- Онлайнвий марафон інноваційного досвіду публічних бібліотек України, 22 листопада;

- Цикл вебінарів для спільнот ЗВО «Відкриті знання в університетах України: відкриті освітні ресурси», 23 листопада тощо.

Наукова бібліотека взяла участь у проєкті від УБА «Антишкола університетських бібліотекарів».

До Дня української писемності та мови працівники бібліотеки брали участь у Всеукраїнському радіодиктанті Національної єдності - 2023.

У звітному році спільно з колегами із Національної історичної бібліотеки України наші

співробітники провели робочу зустріч та уклали договір про подальшу співпрацю. Зокрема, були встановлені партнерські взаємини щодо інформаційно-бібліотечної сфери, обміну досвідом, підвищення кваліфікації, документообміну, інформаційного забезпечення користувачів для здійснення наукових досліджень в галузі історії та здійснення спільних проєктів.

Отож, незважаючи на воєнний стан в країні та систематичні повітряні тривоги, можна з впевненістю говорити про те, що університетська бібліотека поступово стає місцем, де створюється комфортна фізична і віртуальна атмосфера для творчості; установою, що об'єднує медіа і книги, уможливорює свободу доступу до інформації та є точкою виходу у цифровий інформаційний світ.

8. Господарська робота

У звітному році вся господарська робота НБ максимально та всупереч війні була направлена на створення умов для зберігання фонду та організації зручного робочого середовища для користувачів та співробітників.

У підвальних приміщеннях встановлені переносні електроосушувачі повітря. Систематично проводяться санітарно-гігієнічні заходи: обезпилення літератури, обробка оцтом книг та поверхонь, які були вражені грибком, знепилення стелажів та книжкових фондів, прибирання робочих місць і комп'ютерної техніки тощо.

Протягом звітнього року проводилась робота із створення комфортних умов для користувачів бібліотеки. Працівники читальних залів слідкують за станом меблів (стілці, столи, шафи тощо) та, за потреби, організують поточні ремонтні роботи.

Працівники постійно працюють над удосконаленням естетичного вигляду відділів. Значна увага приділяється озелененню приміщень бібліотеки; постійно оновлюються книжкові інсталяції, які дуже подобаються користувачам бібліотеки.

Щорічно заступник директора Березна Т.І., як матеріально-відповідальна особі проводить повну інвентаризацію матеріально-технічного забезпечення

9. Першочергові задачі та перспективи розвитку бібліотеки

1. Підвищення ефективності інформаційно-довідкової служби бібліотеки у тому числі онлайн-сервісів, підтримка навчальних і наукових потреб університетської спільноти.
2. Популяризація переваг відкритого доступу до результатів наукових досліджень. Розбудова Цифрового репозитарію УДУ імені Михайла Драгоманова. Проведення консультацій, у тому числі у дистанційному форматі, для викладачів та аспірантів щодо створення ІД науковця.
3. Підтримка руху університетської спільноти за академічну доброчесність. Проведення консультацій з правил оформлення бібліографічних посилань.
4. Продовження роботи з опрацювання та оформлення виділених колекцій рідкісних видань та подарованих персональних зібрань.
5. Поповнення ресурсів відкритого доступу для забезпечення наукової та навчальної роботи користувачів бібліотеки.
6. Поповнення розділу «Цифрові колекції» оцифрованих рідкісних видань на вебсайті бібліотеки та власної колекції повнотекстових електронних ресурсів.
7. Популяризація електронних сервісів бібліотеки;
8. Розширення співпраці з кафедрами щодо забезпечення дисциплін та представлення списків рекомендованої літератури у вебкаталозі через пошукове поле «Дисципліни».
9. Освоєння запланованих асигнувань на придбання книжкових та періодичних видань, передплату повнотекстових баз даних.
10. Проведення ремонтних робіт у читальному залі бібліотеки (Освіти,6).
11. Придбання розсувних стелажів для розміщення фонду книжкових та періодичних видань підвального приміщення.
12. Встановлення в основному книгосховищі бібліотеки вентиляції та спеціального обладнання для боротьби з вологістю у приміщенні, задля збереження книжкових фондів, налагодження системи опалення, відновлення вікон у підвальному приміщенні.

Культурно-мистецькі заходи. Книжкові виставки. Перегляди літератури, презентації

№	Показники	Кількість
1.	Виставки (загальна кількість)	102
2.	у т. ч. виставки нових надходжень	29
3.	у т. ч. тематичні виставки	72
4.	Віртуальні виставки	11
5.	Масові заходи (читацькі конференції, зустрічі, тематичні вечори, бесіди)	415

Перелік тематичних книжкових виставок, відкритих переглядів

№ п/п	Назва/тема	Місце пров.	Кільк .прим ірник.	Відві дувач ів	Вид ано літе рату ри	Відг уки	Відповідальн і	Дата
Відділ обслуговування головного корпусу (читальний зал №1, читальний зал №2)								
1.	Віктор Петрович Андрущенко (філософ, академік, ректор УДУ імені М. Драгоманова)	Ч.з.№1	65	15	31		Давидова Н.В.	(постійно діюча)
2.	Надходження книг з педагогіки та психології(праці викладачів УДУ імені М. Драгоманова)	Ч.з.№1	265	24	42		Давидова Н.В.	(постійно діюча)
3.	Нові книги (6 виставок)	Ч.з.№1	124	31	44		Давидова Н.В.	(постійно діюча)
4.	Історія УДУ імені М. Драгоманова	Ч.з.№1	34	12	38		Давидова Н.В.	(постійно діюча)
5.	« Іван Тихонович Горбачук. До 90 річчя від дня народження»	Ч.з.№1 231 ауд.	64	146	94		Безсмертний М.А. Давидова Н.В.	січень, 2023

6.	«Модернізація педагогічної освіти у глобальному вимірі безпеки соціально-турбулентного світу»	Ч.з.№1 Акт. зал	190	150	49		Безсмертний М.А. Давидова Н.В.	лютий, 2023
7.	«Вишивка: мистецтво, що зберігає народну духовність»	Ч.з.№1	35	12	25		Безсмертний М.А. Давидова Н.В.	травень, 2023
8.	«Науковий доробок професора Рамського Ю. С.»	Ч.з.№1	45	65	30		Давидова Н. В.	червень, 2023
9.	Виставка «Україніка природознавча, ХІХ століття»	Ч.з.№1	37	15	24		Безсмертний М.А. Давидова Н.В.	липень, 2023
10.	Україніка. Філософсько-релігійний відділ, ХІХ століття	Ч.з.№1	28	20	35		Безсмертний М.А. Давидова Н.В.	липень, 2023
11.	«До Дня української писемності та мови»	Ч.з.№1 231 ауд.	59	74	37		Давидова Н.В.	жовтень, 2023
12.	«Розстріляне відродження: мистецько-історичний портрет»	Ч.з.№1	40	27	32		Безсмертний М.А. Давидова Н.В.	жовтень, 2023
13.	«До Дня пам'яті жертв Голодомору»	Ч.з.№1	41	18	12		Давидова Н.В.	жовтень, 2023
14.	Виставка «Основні праці В. П. Андрущенка» Презентація нової книги «В пошуках свободи»	Ч.з.№1 231 ауд.	63	95	35		Давидова Н.В.	грудень, 2023
Відділ обслуговування головного корпусу (абонемент)								
1	Нові книги	абонемент	102	27	27		Шморгун А.П.	(постійно діюча,
2	М.П.Драгоманов	абонемент	20	8	2		_____	оновлення 1 раз на

3	Нові надходження української художньої літератури	абонемент	226	203	186		-----	місяць)
Відділ інформаційно-бібліографічної роботи								
1	Виставка нових надходжень	3-16 гум.	22	4			Позднякова І.В.	постійноді юча
2	«Бібліографічні видання НБ НПУ ім. М. П. Драгоманова»	3-16 гум.	25				Позднякова І.В.	постійноді юча
3	«Історія університету в особах»	чит. Зал № 1	122		1		Тарасова Н.І	постійноді юча
4	«Видання наукової бібліотеки»	157-6	100		2		Тарасова Н.І.	постійноді юча
5	«Національний педагогічний	ц.к.	19				Тарасова Н.І.	постійноді юча
6	НПУ імені М. П. Драгоманова – 180»	чит.за л №2	70				Тарасова Н.І.	постійноді юча
7	«Історія Університету в особах» Міжнародний педагогічний форум «Модернізація педагогічної освіти у глобальному вимірі безпеки соціально-турбулентного світу»	акт. зал	34				Тарасова Н.І.	16.02.2023
Відділ обслуговування гуманітарних факультетів								
	Нові надходження літератури 2 рази змінювалась 1 рази змінювалась 1 раз змінювалась 1 раз змінювалась 1 раз змінювалась	4-1 4-3 3-17 3-18 муз	65 20 10 8 10	12 10 5 2 3			Бабій І.В. Уманець І. В. Поліщук Л. В. Гришина Н. В. Ігнатенко В. М.	Протягом року
1	Праці викладачів УДУ імені М. Драгоманова	4-1.3	38	2			Бабій І.В.	Постійно діюча
2	Український державний університет імені Михайла Драгоманова	4-1.3	23	1			Бабій І.В.	Постійно діюча

3	Видання наукової бібліотеки УДУ імені М. Драгоманова	4-1.3	38	1			Бабій І.В.	Постійно діюча
4	Праці викладачів факультету мистецтв	муз	15	10			Ігнатенко В. М.	Постійно діюча
5	Світ сучасної прози	4-3	52	135			Уманець І. В.	Постійно діюча
6	Рідкісні книги поч..XX ст. в фондах бібліотеки	4-1	38	2			Бабій І. В.	Протягом року
7	225 років із часу видання «Енеїди» І. Котляревського (1798)	4-3	21	12			Уманець І. В.	14.01.2023
8	125 років від дня народження В. М. Сосюри (1898-1965), українського поета	4-3	22	2			Уманець І. В.	14.01.2023
9	85 років від дня народження В. С. Стуса (1938-1985), українського поета	4-3	18	1			Уманець І. В.	15.01.2023
10	395 років від дня народження Шарля Перро (1628-1703), французького казкаря	4-3	17	2			Уманець І. В.	24.01.2023
11	«Майстер французького роману» 240 років від дня народження Стендаля (1788-1824	4-3	21	3			Уманець І. В.	02.02.2023
12	«Великий мрійник з країни фантастики» 195 років від дня народження Жюльє Верна (1828-1905)	4-3	25	1			Уманець І. В.	02.02.2023
13	125 років від дня народження Б Брехта (1898-1956), німецького письменника	4-3	18	4			Уманець І. В.	07.02.2023
14	210 років від дня народження С. Гулака-Артемівського (1813-1873), українського драматурга	4-3	12	1			Уманець І. В.	10.02.2023
15	Наші діти - це наша старість. Правильне виховання - це наша щаслива старість, погане виховання - це наше майбутнє горе, це наші сльози, це наша провина перед іншими людьми. (До дня народження А.С. Макаренка українського і російського педагога-новатора)	4-1	19				Пономарьова К. Є.	20.02.2023
16	120 років від дня народження Н. Забіли (1903-1985), письменниці, перекладачки	4-3	11	1			Уманець І. В.	23.02.2023
17	Т. Г. Шевченко – поет і художник (до дня народження) (1814-1861	4-3	25	2			Уманець І. В.	07.03.2023
18	Психологія на допомогу кожному. До дня Всеукраїнського дня психолога	4-1	24				Бабій І.В.	13.04.2023

Відділ обслуговування історико-соціальних факультетів та сектор обслуговування факультету психології							
1	«Нові надходження» (4 виставки)	Абонемент	154	24	15	Пирожников а О. М.	Постійно діюча
	«Нові надходження»	Абонемент	84	22	15	Гуськова О.В.	Постійно діюча
	Наукові праці викладачів історичного факультету	ч/з	85		90		
3	Споконвічна, соборна, незалежна (День соборності України)	ч/з	27	15		Долинська А.Р.	січень, 2023
4	Середньовіччя як історична та культурна доба	ч/з	24	16		--	лютий, 2023
	17 березня 1917 р. створено Центральну Раду	ч/з	35	91			березень, 2023
5	Феномен української культури (День пам'яток історії та культури)	ч/з	24			--	квітень, 2023
6	18 травня – Міжнародний день музеїв	ч/з	18	3		--	травень, 2023
7	Найкраще місто на Землі (Київ)	ч/з	31	6		--	червень, 2023
8	Демократія - історична ретроспектива (Міжнародний день демократії)	ч/з	24	5		--	вересень, 2023
9	Волонтерство: поклик душі (До міжнародного дня волонтера)	ч/з	28	7		--	вересень, 2023
10	Світла епоха козацької доби (14 жовтня – День українського козацтва)	ч/з	16	8		--	жовтень, 2023
11	Мудрість і філософія (Всесвітній день філософії)	ч/з	35	8		--	листопад, 2023
12	Ти людина, значить маєш права (До міжнародного дня прав людини)	ч/з	45	10		--	грудень, 2023

Віртуальні виставки

№ п/п	Дата	Назва/тема	Кількість представленої літератури	Відповідальні
1	січень, 2023	« Іван Тихонович Горбачук. До 90 річчя від дня народження»	26 слайдів	Безсмертний М.А.
2	лютий, 2023	«Модернізація педагогічної освіти у глобальному вимірі безпеки	212 слайдів	Безсмертний М.А.

		соціально-турбулентного світу» 100 років від народження		
	квітень, 2023	Середньовіччя як історична і культурна доба	30 слайдів	Гуськова О.В.
3	травень, 2023	«Вишивка: мистецтво, що зберігає народну духовність»	23 слайди	Безсмертний М.А.
4	липень, 2023	«Україніка природознавча, ХІХ століття»	46 слайдів	Безсмертний М.А.
5	липень, 2023	Україніка. Філософсько-релігійний відділ, ХІХ століття	25слайдів	Безсмертний М.А.
6	жовтень, 2023	«Розстріляне відродження: мистецько-історичний портрет»	39 слайдів	Безсмертний М.А.
7	жовтень, 2023	«В. Б. Євтух –соціолог, історик, почесний професор» Виставка до 75-річчя В.Б. Євтуха	40 слайдів	Безсмертний М.А.
	квітень, 2023	Стівен Кінг-король жахів та продавець страхів	16 слайдів	Бабій І.В.
	квітень, 2023	Психологія на допомогу кожному. До дня Всеукраїнського дня психолога	12 слайдів	Бабій І.В.
	червень, 2023	Іван Котляревський "Енеїда" 225 років з часу видання	15 слайдів	Бабій І.В.

Масові заходи

Назва заходу	Місце та дата проведення	Назва	Кількість присутніх
Конференції Семінари Круглі столи	23.01.2023	Булах І.С. Онлайн-семінар для психологів	12 осіб
	31.01.2023	Шевченко О. О. Онлайн-конференція для магістрів позашкільної освіти	21 особа
	01.04.2023	Гончаренко Л. А. Семінар «Науково-дослідна робота педагога»	33 особи
	21.04.2023	Цимбал С. М. «Всеукраїнська конференція Інформаційна діяльність: історія, сьогодення, майбутнє»»	25 осіб
	28.03.2023	Русаков С. С. Круглий стіл «Наукова періодика в умовах війни»	27 осіб
	29.03.2023	Крилова С. А. Перед захист курсових робіт	12 осіб
	28.03.2023	Шеремет М. Я. Вебінар-онлайн «Забезпечення якості інклюзивної освіти у закладах загальної середньої освіти Київської області в умовах війни»	52 особи
	28.03.2023	Русаков С. С. Круглий стіл «Функціонування українських фахових наукових журналів із культурології, культури та мистецтва в умовах	32 особи

		війни»	
	27.10.2023	Русаков С. С. Круглий стіл «Філософія і публічні комунікації»	21 особа
	26.10.2023	Волошина В. В., Савенкова Л. В. Онлайн захід аспіранти 1 курс	15 осіб
	Протягом року	Акредитації навчальних програм дисциплін	30 осіб
Екскурсії (онлайн-зустрічі)	31.07.2023	Русаков С. С. Савенкова Л. В. Екскурсія для абітурієнтів	29 осіб
	01.09.2023	Андрусин Б. І. Екскурсія для 1 курсу	45 осіб
	01.09.2023	Цимбал С. М. Екскурсія для 1 курсу	45 осіб
	04.09.2023	Ярошенко О. Г. Екскурсія 1 курс	31 особа
	04.09.2023	Биковська О. В. комісія МОН онлайн-засідання	11 осіб
	04.09.2023	Яшанов С. М. Екскурсія 1 курс	25 осіб
	04.09.2023	Голубенко Т. А. Екскурсія 1 курс	32 особи
	04.09.2023	Іщенко С. М. Екскурсія 1 курс	29 осіб
	07.09.2023	Шулигіна Р. А. Екскурсія 1 курс дошкільна освіта	30 осіб
	07.09.2023	Цветкова Г. Г. Екскурсія 1 курс дошкільна освіта	37 осіб
	12.09.2023	Харитоненко О. І. Екскурсія 1 курс журналістика	23 особи
	12.09.2023	Харитоненко О. І. Екскурсія 1 курс філологія	30 осіб
	12.09.2023	Екскурсія 1 курс «Видавнича справа»	27 осіб
	12.09.2023	Мельник В. В. Екскурсія кафедра управління менеджментом 1 курс	35 осіб
	12.09.2023	Сергата І. О. Екскурсія пед.факультет «Психологія»	85 осіб
	19.09.2023	Цветкова Г. Г. Екскурсія 1 курс ф-т педагогіки	25 осіб
	19.09.2023	Васильківська О. І. Екскурсія ф-т дизайну	19 осіб
	25.09.2023	Попова Л. М. Екскурсія дошк.освіта 1 курс	28 осіб
	12.09.2023	Харитоненко О. І. Екскурсія 1 курс журналістика	23 особи
	28.09.2023	Екскурсія по бібліотеці для студентів 1 курсу Навчально-наукового інституту філософії та філософської освіти	19 осіб
	02.10.2023	Гончаренко Л. А. Екскурсія студенти початкова освіта в межах проходження науково-дослідної виробничої практики	25 осіб
	01.11.2023	Екскурсія. Школярі м. Суми	15 осіб
	27.11.2023	Савченко І. В. Фестиваль поезії	20 осіб
	27.12.2023	Матвієнко О. В. Екскурсія для школярів. Пед.факультет	28 осіб
	28.12.2023	Свириденко Д. Б. Екскурсія школярі гімназія №59	42 особи
	21.11.2023	Екскурсія для представників видавництва «Гельветика», «Олді+», «Університетська книга» та викладачів Навчально-наукового інституту філософії та філософської освіти	25 осіб
Засідання кафедр,	Протягом року	Засідання Вчених рад факультетів, засідання кафедр	318 осіб

Вченої ради			
Лекції, Заліки, Екзамени	Протягом року	Лекції/заліки/екзамени	897 осіб
Засідання науково- методичної ради НБ УДУ	Протягом року	Засідання методичної ради НБ online	20 осіб (10 разів)
Консультації	Протягом року	Зустрічі викладачів УДУ із студентами	574 особи
	03.04.2023	Гончаренко Л. А. Зустріч із студентами МГПН в межах проходження науково-дослідної виробничої практики	17 осіб
	19.04.2023	Гончаренко Л. А. Зустріч із студентами МГПН в межах проходження науково-дослідної виробничої практики	38 осіб
	08.05.2023	Гончаренко Л. А. Зустріч з абітурієнтами. Інс-т права. Горінов П.	25 осіб
	02.10.2023	Гончаренко Л. А. Зустріч із студентами початкова освіта в межах проходження науково-дослідної виробничої практики	25 осіб
	03.11.2023	Сущенко Л. П. Онлайн зустріч з аспірантами. Гончаренко Л. А.	21 особа
	07.11.2023	Бакка Ю.В. Онлайн зустріч з аспірантами. Гончаренко Л. А	19 осіб
	08.11.2023	Гончаренко Л. А. Ф-т психології магістри 1 курс. Онлайн зустріч	21 особа
	12-18.12.2023	Гончаренко Л. А. Позашкільна освіта, практика. Оружа Л. В. Онлайн зустріч	30 осіб
Інші культурно- мистецькі заходи заходи	16.01.2023	Випуск магістрів. Кафедра психології	15 осіб
	16.01.2023	Олефіренко Т. Випуск магістрів. Ф-т психології	10 осіб
	17.01.2023	Титова Н. М. Засідання кафедри психолог.	6 осіб
	26.01.2023	Булах І. С. Засідання кафедри	12 осіб
	26.01.2023	Булах І. С. Звіт аспірантів	7 осіб
	23.01.2023	Засідання Ін-ту молодіжної, сімейної політики і соціальної роботи	15 осіб
	10.02.2023	Нарада директорів вузівських бібліотек	14 осіб
	12.02.2023	Гончаренко Л. А. Заняття по «Google Meet» магістри, пед.ф-т	37 осіб
	17.02.2023	Александренко В. В. онлайн-захист МАН робіт	12 осіб
	20.04.2023	Харламенко В.Б. «День відкритих дверей кафедри»	16 осіб
	10.05.2023	Бодрова Т. О. Захист дисертацій. Онлайн	5 осіб
13.05.2023	Паньків Л. Л. Захист дисертацій. Онлайн	7 осіб	

11.05.2023	Зустріч благодійного фонду «Мрія. Youth networking time»	35 осіб
15.05.2023	Збори трудового колективу НБ	49 осіб
18.05.2023	Булах І.С. Захист дисертацій. Онлайн	7 осіб
10.07.2023	Биковська О. В. онлайн засідання. Обговорення законопроекту про освіту.	24 особи
05.09-08.09.2023	Приват банк. Видача карток студентам 1 курсу	45 осіб
02.10.2023	Поетичний вечір «Інтермедія в бібліотеці»	29 осіб
04.10.2023	Перезентація книги молодого автора Віталій Балозір. Філ.факультет	24 особи
09.10.2023	Лоцман Руслана. Онлайн інтерв'ю Українському радіо з приводу смерті Ніни Матвієнко	3 особи
10.10.2023	Корець М. С. Зустріч з аспірантами	17 осіб
25.10.2023	Дерман Л. М. каф.дизайну. Майстер клас з ораторського мистецтва	21 особа
18.10.2023	Волошина В.В. Співбесіда	2 особи
19.10.2023	Шитий С. І. Онлайн зустріч модераторів	16 осіб
22.11.2023	Заїнчківська І. П. Зйомки фільму «Презентація книги ректора»	9 осіб
23.11.2023	Голубенко Т. О. Зустріч з центром безоплатної правової допомоги. Ін-т соціології та соц. політики	21 особа
29.11.2023	Заїнчківська І. П. Зйомки фільму «Презентація книги ректора»	12 осіб
25.10.23	Книжковий клуб «Виростеш - зрозумієш» (каф. філософії Навчально-наукового інституту філософії та освітньої політики))	25 осіб
30.11.23	Книжковий клуб «Виростеш - зрозумієш» (каф. філософії Навчально-наукового інституту філософії та освітньої політики))	20 осіб
19.12.2023	Зустріч з Лілією Шахваладян» Про технологію VR»	32 особи

Наукові публікації

1. Communication Aspects of Media, Publishing, and Editorial Activities of University Libraries / O. I. Kharytonenko, L. V. Savenkova, T. M. Bilorustseva, A. O. Marienko // University Library at a New Stage of Social Communications Development. Conference Proceedings. – 2023. – Vol. 8. – Pp. 146–157. – DOI: https://doi.org/10.15802/unilib/2023_293750. – Scopus.
2. Харитоненко О. Огляд закордонних медіа та інформаційна політика України під час війни в 2022–2023 рр.: погляд редактора / Олена Харитоненко, Людмила Савенкова, Світлана Шевчук // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Філологія. – Ужгород: Ужгородський національний університет, 2023. – Вип. 1(49). – С. 200–207. – DOI: 10.24144/2663-6840/2023.1(49).200–207.
3. Savenkova L. Evidence and memorial objects of cooperation between the university of Latvia and the Dragomanov state university of Ukraine / Liudmyla Savenkova, Mykhailo Bezsmertnyi // 81th International Scientific Conference of the University of Latvia. Collection of the abstracts of the conference of the Museum of the University of Latvia “Historical Evidence of the University of Latvia in the Collections of Memory Institutions”. – Riga: University of Latvia Press, 2023. – Pp. 21–22. – Режим доступу: https://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/40509/Savenkova_Bezsmertnyi.pdf?sequence=1&isAllowed=y
4. Історія УДУ імені Михайла Драгоманова в бібліографічних джерелах. Бібліографічна діяльність Наукової бібліотеки: ретроспективний огляд / М-во освіти і науки України, Укр. держ. ун-т ім. Михайла Драгоманова; упоряд. : Н. І.Тарасова, наук. ред. О. Л. Хархун, бібліогр. ред. Г. І. Шаленко. – Київ: Вид-во УДУ імені Михайла Драгоманова, 2023. – 107 с.
5. Левченко Ю. І. Культурний спротив – складник сучасної війни: огляд 2022 року / Ю. І. Левченко // Культурологічний альманах. – 2023. – Вип. 2. – С. 71–88. – DOI: <https://doi.org/10.31392/cult.alm.2023.2.10>.
6. Двірна К. П. Методично-консультаційна діяльність Київського педагогічного інституту в умовах нацистської окупації (травень – вересень 1942 року) / К. П. Двірна, Ю. І. Левченко // Актуальні питання в сучасній науці. – 2023. – № 11(17). – С. 1102 – 1122. – DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-6300-2023-11\(17\)-1102-1122](https://doi.org/10.52058/2786-6300-2023-11(17)-1102-1122).

7. Левченко __—Ю. Щодо причин закриття німецькою цивільною адміністрацією Києва Педагогічного інституту у вересні 1942 року / Ю. Левченко // Драгоманівські історичні студії : збірник наукових праць молодих істориків / відп. ред. і упор. О. В. Потильчак; УДУ імені Михайла Драгоманова; кафедра джерелознавства та спеціальних історичних дисциплін. – Київ-Ніжин: Видавець Лисенко М. М., 2023. – Вип. 8 (12). – С. 193–199.
8. Левченко Ю. Документи комітету «Українці Канади» (КУК) у колекції видань і документів, переданих Службою зовнішньої розвідки України до Наукової бібліотеки Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова / Ю. Левченко // Пам'ятки писемності та культури: вивчення, збереження, популяризація : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю до 100-річчя Музею книги відділу рідкісних видань та рукописів Одеської національної наукової бібліотеки, Одеса, 6–7 грудня 2022 р. / упоряд. Г. М. Шпак ; відп. ред. Арюпіна Л. В. ; пер. з англ.: А. Р. Коцюруба, Н. М. Дибя ; ред.: Н. Г. Майданюк, І. С. Шелестович. – Електронне видання. – Одеса, 2023. – С. 93–98. – Режим доступу: <https://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/43550/Levchenko.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
9. Левченко Ю. Внесок бібліотек до спротиву України російському повномасштабному вторгненню: спроба підсумку 2022 року / Ю. Левченко // Бібліотека. Люди. Війна. Втрати і звершення : збірник тез і повідомлень Всеукраїнської науково-практичної конференції, 8 листопада 2023 р. / М-во культури та інформ. політики України, Нац. іст. б-ка України, Ін-т історії України НАН України, Центр дослідження історико-культурної спадщини України, Нац. спілка краєзнавців України, Київ. нац. ун-т культури і мистецтв, кафедра інформ. технологій ; ред. кол.: А. Скорохатова (голова) [та ін.]. – Київ, 2023. – С. 152–160.
10. Левченко Ю. Імперські, радянські та російські пропагандистські наративи про російську мову: історичний вимір / Ю. Левченко // Українська мова вчора, сьогодні, завтра в Україні і світі : Всеукраїнська науково-практична конференції до Дня української писемності й мови, 27 жовтня 2023 року / відп. ред. С. В. Шевчук, редкол.: С. В. Шевчук [та ін.] – Київ : Вид-во Українського державного університету імені Михайла Драгоманова, 2023. – С. 59–67.
11. Левченко Ю. Проект представлення викладачів та науковців Українського державного університету імені Михайла Драгоманова [у Вікіпедії]: на прикладі статті «Орлик Петро Іванович» / Ю. Левченко // Українська мова вчора, сьогодні, завтра в Україні і світі : Всеукраїнська науково-практична конференції до Дня української писемності й мови, 27

жовтня 2023 року / відп. ред. С. В. Шевчук. – Київ : Вид-во Українського державного університету імені Михайла Драгоманова, 2023. – С. 67–72.

Статті у Вікіпедії

12. Артемова Любов Вікторівна [електронний ресурс] // Вікіпедія. – Режим доступу: https://uk.wikipedia.org/wiki/Артемова_Любов_Вікторівна
13. Каменецький Ігор Юліанович [електронний ресурс] // Вікіпедія. – Режим доступу: https://uk.wikipedia.org/wiki/Каменецький_Ігор_Юліанович

Бібліографічні покажчики, які вийшли друком у 2023 році

14. Бібліографічний покажчик друкованих праць співробітників Українського державного університету імені Михайла Драгоманова за 2021 рік / М-во освіти і науки України, Укр. держ. ун-т імені Михайла Драгоманова ; укладач : Н. І. Тарасова, бібліогр. ред. : О. Л. Хархун. – Київ : Вид-во УДУ імені Михайла Драгоманова, 2023. – Вип. 16. – 231 с. – Режим доступу: https://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/43228/Bibliohrafi_chnyi%20pokazhchyk_2021.pdf?sequence=1&isAllowed=y
15. Російсько-українська війна. Ч. 2.1. Повномасштабна війна (24 лютого 2022 – ...) : електронні джерела : рекомендаційний веббіографічний покажчик [електронне видання] / уклад. Ю. І. Левченко ; Міністерство освіти і науки України, Український державний університет імені Михайла Драгоманова, Наукова бібліотека. – Київ : Вид-во УДУ імені Михайла Драгоманова, 2023. – 45 с. – Режим доступу: https://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/43030/Rosiisko-ukrainska%20viina_Ch%202_1.pdf?sequence=1&isAllowed=y
16. Друковані праці науково-педагогічних працівників кафедри теорії та методики навчання фізики і астрономії (2014-2022 рр.) : бібліографічний покажчик до 70-річчя заснування кафедри / М-во освіти і науки України ; Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова, Наукова бібліотека ; упоряд. бібліогр. покажчика : Н. І. Тарасова, Л. А. Гончаренко ; [авт. вступ. статті та наук. ред. проф. М. Є. Чумак]. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2023. – Вип. 2. – 50 с. – Режим доступу: <https://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/39258?show=full>
17. Іван Тихонович Горбачук: біобібліографічний покажчик до 90-річчя від дня народження, 70-річчя науково-педагогічної діяльності та 55-річчя роботи в університеті. – 5-е вид., допов. / М-во освіти і науки України, Укр. держ. ун-т імені Михайла Драгоманова ; редколегія: Л. Л. Макаренко, Г. М. Торбін, Б. І. Андрусин, М. В. Працьовитий, В. В. Єфименко, Ю. А. Мусієнко;

упоряд. : Н. І. Тарасова, Л. А. Гончаренко; бібліогр. ред. : О. Л. Хархун, Г. І. Шаленко ; відп. за вип. : Ю. А. Мусієнко, С. А. Пудченко. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2023. – 198 с. ; іл., портр. – (Серія: Вчені НПУ імені М.П. Драгоманова). – Режим доступу: <https://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/38759?show=full>

18. Олександр Матвійович Астриб : біобібліографічний покажчик / М-во освіти і науки України, Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова ; редкол. : Л. Л. Макаренко, Л. В. Савенкова, В. О. Швець ; упорядник Н. І. Тарасова, Л. А. Гончаренко ; бібліогр. ред. : Г. І. Шаленко, О. Л. Хархун. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2023. – 162 с. – Серія (“Вчені НПУ імені М. П. Драгоманова”). – Режим доступу: <https://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/38751/Oleksandr%20Matviiovych%20Astriab.pdf?sequence=3&isAllowed=y>

19. Іван Євгенович Шиманський : біобібліографічний покажчик / М-во освіти і науки України, Укр. держ. ун-т ім. Михайла Драгоманова; упоряд. : Н. І.Тарасова, Л. А. Гончаренко; наук. ред. В. О. Швець. – Київ : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2023. – 43 с. – (Серія “Вчені НПУ ім. М. П. Драгоманова”). – Режим доступу: <https://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/38742/Biobibliografichni%20pokazhchik.pdf?sequence=1&isAllowed=y>